

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านโนนรัง

นางสาวณาดชา มินทร์จันทิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544
ISBN

นางสาวณาดยา มินทร์จันทิก: การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านโนนรัง

อาจารย์ที่ปรึกษา: เกียรติกร ดร.เกรียงศักดิ์ เอี่ยมเก็บ

ISBN

การปฏิบัติงานลงพื้นที่ของหมู่บ้านโนนรังจึงทำให้พบว่าในปัจจุบันชาวบ้านมีความเป็นอยู่ไม่
ค่อยดีเท่าใดนักเพราะว่าเศรษฐกิจไม่ดีและฐานะทางการเงินของหมู่บ้านไม่ดี ปัญหาดังกล่าวส่ง
ผลกระทบต่อในหลายๆ ด้าน และชาวบ้านจำเป็นต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในด้านสวัสดิการ
และทางด้านเงินทุน

จากปัญหาที่ชาวบ้านได้ประสบอยู่นั้นทางรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญและได้เข้ามาช่วย
เหลือและชาวบ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยทางรัฐบาลได้จัดให้มีเงินกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้าน
บาท เข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินงานของชาวบ้านเพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้าน
ให้ดียิ่งขึ้น และทางรัฐบาลยังได้ส่งบัณฑิตเข้าไปช่วยส่งเสริมในการช่วยเหลือทางด้านของการที่จะ
ต้องช่วยเหลือชาวบ้านและหาข้อมูลที่ต้องการ ให้ทราบโดยนำนักศึกษาเข้าลงพื้นที่หาข้อมูลในพื้นที่

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมที่ปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้เห็นแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

1๓/๕

 (อ.ภ.ดร.เกรียงศักดิ์ ใจอัมโกน)

กรรมการสอบ

.....
 (ดร.ราชนนท์ ไชยสิทธิ์)

.....
 (.....)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
 (.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

25 ต.ค. 2545

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ นี้ ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลืออย่างยิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิ

เช่น

- เกษัชกร ดร.เกรียงศักดิ์ เอี่ยมเก็บ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- อาจารย์ ดร.ราชนนทร์ โกศลวิตร อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- อาจารย์ ธีรบุญสิทธิ์ เปล่าวุฒิกโร สำนักวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุรนารี
- อาจารย์ มงคล ผจญธนสุทธิ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- พัฒนาการอำเภอสีคิ้ว ที่ให้คำปรึกษาในการลงพื้นที่หมู่บ้าน
- นายอำเภอสนธิ เหลืองภิรมย์ นายอำเภอสีคิ้ว , กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน,ผู้นำชุมชน
ประธานกองทุนหมู่บ้านโนนรัง และคณะกรรมการที่อำนวยความสะดวกในการ
ปฏิบัติงานและชาวบ้านโนนรังที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือ

ทำยนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็น
อย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาวณาดยา มินทร์จันทิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	3
3. กรอบทฤษฎี.....	3
4. วิธีดำเนินการ.....	6
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ.....	7
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	9
2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้.....	11
3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	12
4. การติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการ.....	14
5. การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	14
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	16
7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพชีโมเดล.....	17
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	21
9. เอกสารหลักวิชาอื่นๆ.....	22

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ.....	24
1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ.....	24
2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลตามรูปแบบการประเมิน.....	26
3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา.....	44
4. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา.....	45
5. ตัวชี้วัดผลการทดสอบวิธีการใหม่และตัวแปรที่ศึกษา.....	48
6. ตัวชี้วัดการประมวลเทคนิควิธีและตัวแปรที่ศึกษา.....	49
7. ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์.....	50
8. การแจกแจงตัวแปรและลักษณะค่าของตัวแปร.....	50
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ.....	58
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	58
2. ผลการประเมินโครงการภาพรวม.....	62
3. ผลการประเมินเทคนิควิธีธุรกิจของผู้กู้.....	64
4. ผลอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	65
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์.....	65
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	69
1. สรุปผล จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านโนนรัง.....	69
2. ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	78
สารบัญแผ่นภาพ.....	79
สารบัญตาราง.....	80

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมิน	27
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย	32
ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลประเมินกระบวนการ	35
ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลประเมินผลผลิต	39
ตารางวัตถุประสงค์ 1 เพื่อให้ทราบกองทุนบรรลุปเป้าหมาย 5 ข้อ เพียงใด	
1.1 ตารางแสดงการเกิดกองทุน	50
1.2 การมีระบบบริหารกองทุน	51
1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อพึ่งพาตนเอง	52
1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	53
1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น	54
ตารางวัตถุประสงค์ 2 ทราบปัจจัยด้านบวกและด้านลบ	
2.1 ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน	55
2.2 ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา	56
ตารางวัตถุประสงค์ 3 การเกิดองค์ประกอบเครือข่ายของการเรียนรู้	56
ตารางวัตถุประสงค์ 4 การค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน	
4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด	57
4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนคติประชาชนในท้องถิ่นที่นักศึกษาลงพื้นที่	57

สารบัญแผนภาพ

1. แผนที่หมู่บ้านโนนรัง
2. ภาพแสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ “ชิพพ์ โมเดล”

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลังหลักการและเหตุผล

ในชนบทสมัยก่อนนั้นมีความเป็นอยู่ที่อยู่กับอย่างพอมีพอกินและได้มีการช่วยเหลือเจือจุนกัน และได้มีการทำไร่ ทำนา และตัดไม้เผาถ่านขายเพื่อเป็นการเลี้ยงอาชีพ นั่นคือประชาชนในชนบท แต่ต่อมาก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงยุคสมัย มากขึ้นได้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านวัตถุ และด้านจิตใจและปัจจัยต่างๆในการดำเนินชีวิตของประชาชนจึงก่อให้เกิดความต้องการมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น วัสดุสิ่งของหรือเงินทองเพื่อนำมาดำเนินชีวิตประจำวันให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเนื่องจากว่า ประชาชนได้มีความต้องการความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจึงได้มีการหาช่องทางการทำงานมากขึ้นแต่ละคนก็ ประกอบอาชีพแต่ละอย่างแตกต่างกันไปเพื่อจะดำเนินชีวิตต่อไป และต่อมาเมื่อมีการต้องการเพิ่มมากขึ้นและประกอบกับประชาชนมีจำนวนมากขึ้นจึงทำให้ระบบเศรษฐกิจขึ้นและแต่ละหมู่บ้านก็มีการพัฒนาอาชีพและมีการสร้างรายได้ให้เกษตรกรและเป็นการช่วยเหลือครอบครัวแต่ละคนในการเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ต่อมาเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ก็ได้มีการประสบปัญหาขึ้นอันเนื่องมาจากประชาชนขาดทุนทรัพย์และประชาชนมีความยากจนลงและทำให้ประสบปัญหาด้านต่างๆหลายด้านจนทำให้ เศรษฐกิจของประเทศทรุดตัวลง ทำให้ประชาชนหลายล้านคนตกงานและไม่มีอาชีพรองรับและเมื่อ เป็นอย่างนี้ทางรัฐบาลจึงเล็งเห็นปัญหาต่างๆ เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประเทศไทยประสบปัญหามาตั้งแต่ปี 2540 ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมประชาชนได้รับความเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นในชนบทและในเมืองใหญ่ต่างก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกันทางรัฐบาลก็ พยายามช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความยากจนตั้งแต่สมัยรัฐบาลชุดของท่านนายก ชวน หลีกภัย ก็ไม่ได้ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นมากนักและต่อมาจนมาถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและทางรัฐบาลชุดนี้ได้เล็งเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ โดยท่าน พ.ต.ท.ดร ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภาถึงแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและ สังคม มีสาระสำคัญประการหนึ่งว่า (หนังสือพิมพ์มติชน ประจำวันที่ 4 มกราคม 2545, หน้า 18) “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงหลักและเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลที่จะทำให้ เป็นมาตรการหนึ่ง ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ให้ได้ผลชัดเจนและ รวดเร็ว ด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดความยากจนและการจะนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่

ประชาชน โดยรัฐบาลจะเป็นผู้ลงทุนทางสังคมเป็นการสร้างและกระจายโอกาสแก่ชีวิตของประชาชน” เมื่อรัฐบาลได้เล็งเห็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจเช่นนี้และจะได้ให้การช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาทางด้านต่างๆ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจดีขึ้นและสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจที่ดีแล้ว และทั้งเป็นการช่วยเหลือประชาชนในด้านเงินลงทุนรัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไข ปัญหาความยากจนของประชาชนโดยมีการกำหนดนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของประชาชนเพื่อที่จะกระตุ้นให้ประชาชนมีอาชีพและมีการสร้างงานเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวและเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อจะนำไปพัฒนานั้นโดยทางรัฐบาลจะเป็นผู้จัดสรรเงินดังกล่าวไว้ในแต่ละหมู่บ้านและชุมชน เพื่อจะได้ไปสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านสังคมและทางด้านเศรษฐกิจอันเป็นการกระตุ้นในระบบเศรษฐกิจระดับรากหญ้า และการที่รัฐบาลได้ใช้เงินลงทุนให้กับประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองนั้นยังรวมไปถ่วงบุคคลที่มีค่าและมีบทบาทในชุมชนเพื่อให้ได้ให้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นเพื่อพัฒนาบ้านเกิดและชุมชนของตนเอง โดยไม่ต้องเข้าไปทำงานในกรุงเทพ

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ลดค่าใช้จ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและการบริหารเงินกองทุนของตนเองให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพโดยที่อาศัยภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่มีส่วนในการจัดตั้งกองทุนบริหารให้เกิดประโยชน์และเสริมสร้างศักยภาพทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงยั่งยืน และเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งแล้วและได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนและทำให้เกิดโครงการขึ้นหลายอย่าง เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และได้มีการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหามุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงิน, การบัญชี, การจัดทำโครงการ, การวิจัยชุมชน, และการประเมินโครงการ โดยหลักสูตรดังกล่าว จะต้องมีการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในรูปของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) การจัดประเมินถือเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากในการประเมินโครงการเป็นเรื่องของการศึกษาหมู่บ้าน การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน ในเรื่องของการบริหารกองทุนว่ามีขั้นตอนอย่างไร และมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดบ้าง และในส่วนที่สำคัญเพื่อให้ทราบว่โยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้นจะมีประสิทธิภาพตามที่ได้แถลงต่อรัฐสภาไว้ได้หรือไม่และเกิดประสพผล

สำเร็จมากน้อยเพียงใด และเพื่อหาช่องทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองของประเทศให้มีการกินดีอยู่ดีมากขึ้นเพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จของภาครัฐบาลในการเร่งพัฒนาช่วยเหลือต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อให้ทราบกระบวนการในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหมู่บ้านโนนรัง หมู่ 5 ต.กฤษณา อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ว่าบรรลุตามเป้าหมายของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด ในด้านต่างๆ เช่น

- ด้านการหมุนเวียนการพัฒนาอาชีพหลักของชุมชน และการสร้างรายได้
- ประชาชนมีการพึ่งพาตนเองและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- ด้านความเข้มแข็งของชุมชนทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประชาชน

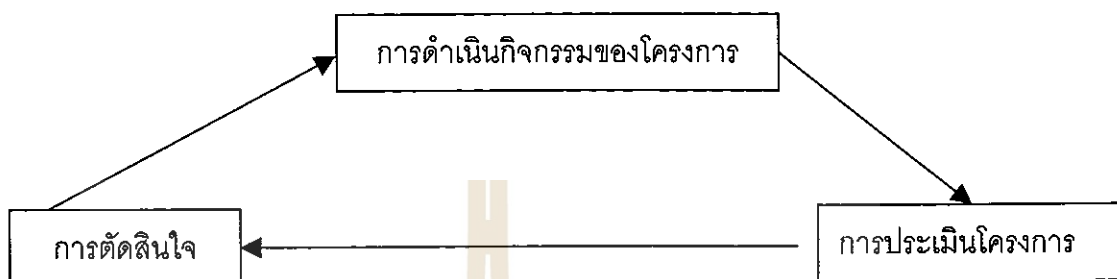
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยทางด้านบวกด้านลบและการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานและผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นเมื่อพบแล้วจะให้ลูทางในการแก้ไขได้ทันที่

3. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่เป้าหมายและเพื่อวัดมาตรฐานของความเข้มแข็งของชุมชน ว่าเป็นอย่างไรเพื่อจะทำการพัฒนา

4. เพื่อให้กระบวนการจัดทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันกับภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ตำบล และระดับประเทศต่อไปเพื่อนำไปเป็นส่วนในแนวทางแก้ไขปัญหาของประเทศได้ให้มีความเจริญและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

3. กรอบแนวคิดทฤษฎี

กรอบแนวความคิดนี้เพื่อทำให้เห็นว่าผู้จัดทำสารนิพนธ์ใช้เพื่อการวิเคราะห์หารประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยใช้แนวความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า "ซีพีพีโมเดล" (CIPP MODEL) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรการจัดการและการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้ที่คิดค้นแนวความคิดนี้ คือ (Stuffle beam s CIPP Model) กล่าวว่าการประเมินเป็นกระบวนการระบุหรือกำหนดข้อที่ติดการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดการสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ" โดยมีแนวคิดพื้นฐาน คือ

แผนภูมิที่ 1 ความคิดพื้นฐานการประเมินของ Stuffle beam

กรอบความคิดนี้ได้กำหนดประเด็นที่จะประเมินโครงการนั้นๆ ออกเป็น 4 ประเภทซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบของการประเมินแบบซีป (CIPP) ที่มาจากตัวอักษรภาษาอังกฤษที่เป็นตัวแรกของประเด็นที่จะทำการประเมิน อันได้แก่

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation :C) เป็นการประเมินก่อนดำเนินโครงการเพื่อพิจารณาจากหลักการ และเหตุผลต่างๆ และความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นปัญหาและความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation :I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร เช่น จำนวนคน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์รวมถึงเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินการของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานโดยละเอียดทุกขั้นตอน
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation ; P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการรวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ การเลิก การขยายหรือการปรับเปลี่ยนโครงการต่างๆ

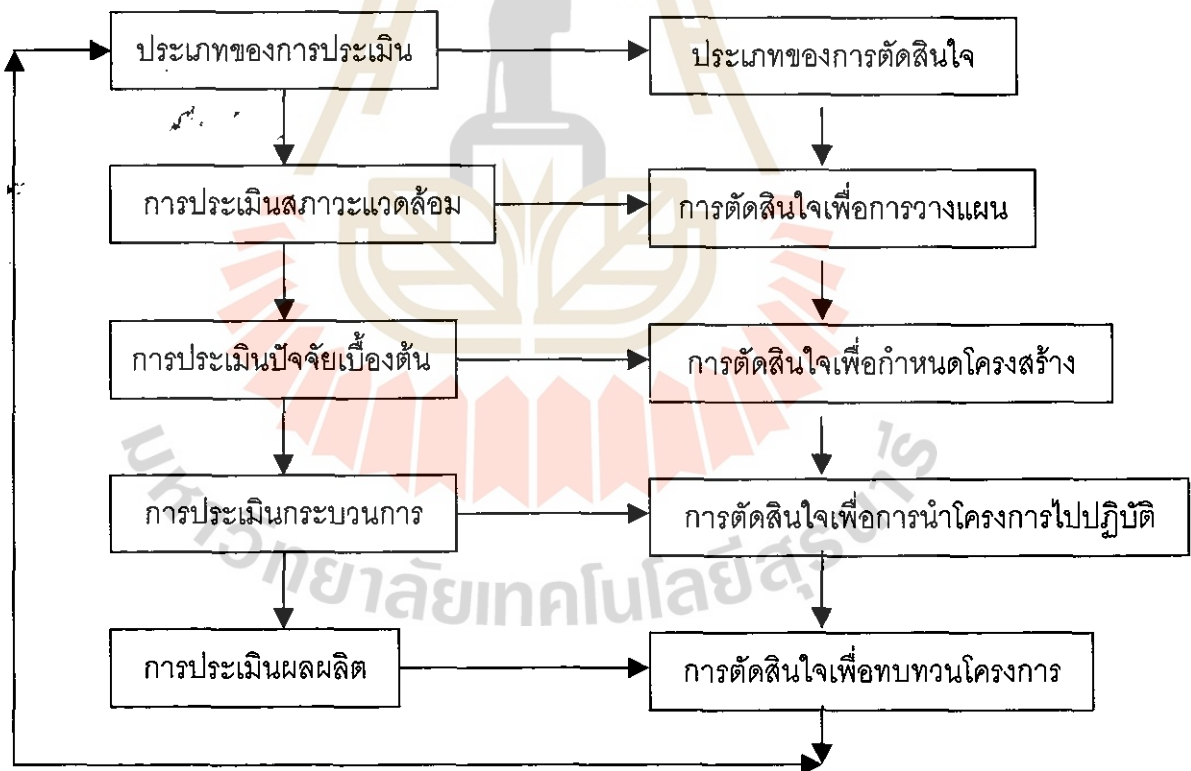
นอกเหนือจากได้กำหนดประเด็นที่จะประเมินได้แล้วนั้นก็จะต้องอาศัยการตัดสินใจที่ให้ความสอดคล้องกับประเด็นที่จะประเมินเพื่อให้มีการประเมินมีผลและประสิทธิภาพมากขึ้นและแนวคิดการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมินกับการตัดสินใจ มีดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planing Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนด โครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementing Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการเพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อที่จะทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาข้อยุติ ล้มเลิก หรือปรับขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไปเพื่อให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แผนภูมิ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจของสต๊อฟเฟิลบีม

4. วิธีการดำเนินการ

ในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอนในการจัดทำหลายขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จะต้องมีการศึกษาวิธีการดำเนินงานและทำความเข้าใจในเรื่องของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆที่ทางหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. จะต้องศึกษาถึงสภาพของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีแนวทางพัฒนาด้านใดบ้างและจะมีแนวทางแก้ไขส่วนบกพร่องที่เกิดขึ้นได้อย่างไร
3. มีการใช้วิธีการวิเคราะห์แบบชีพพิโมเดลในการวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อให้มีการศึกษาการประเมินโครงการของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบผลสำเร็จเพราะมีส่วนช่วยเหลือในข้อของการกำหนดตัวบ่งชี้วัดและการตัดสินใจที่สอดคล้องกันเพื่อวิเคราะห์ในการประเมินโครงการ
4. จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆในหมู่บ้านที่ได้ลงไปศึกษาโดยอาศัยในรูปแบบของรายงานต่างๆ ดังนี้

แบบ บร.1 เก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้านได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มีการจัดเก็บไว้แล้ว เรียกว่าข้อมูลมือสอง ศึกษาได้จาก กชช 2 ค. จปฐ. เอกสารบรรยายหมู่บ้าน และแผนที่ของหมู่บ้านและจัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากชาวบ้าน

แบบ บร.2 เก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ได้จากการกำหนดเป้าหมายสัมภาษณ์สมาชิกในหมู่บ้านและชุมชนเมือง 50% ของครัวเรือนในชุมชนหรือหมู่บ้าน

แบบ บร.3 รายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ชาวบ้านมีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และสัมภาษณ์และมีการสรุปและตรวจความถูกต้องอย่างละเอียด

แบบ บร.4 รายงานการปฏิบัติงานรายเดือน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยได้จากเอกสารของกองทุนและการสัมภาษณ์ผลการดำเนินงาน

แบบ บร.5 รายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจะต้องมีการจัดทำงานเป็นแบบรวมทุกหมู่บ้านในตำบลเข้าร่วมประชาคม จัดการร่วมประชาคมโดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้เข้าร่วมในเรื่องของการจัดการจัดการบริหารเงินกองทุนว่าเป็นอย่างไร

แบบ บร.6 รายงานผลการจัดเวทีของกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยจัดผู้มีกลุ่มอาชีพเดียวกันในหมู่บ้านมาเสวนาหารื้อกันในการจัดทำอาชีพในครัวเรือนและการที่จะพัฒนาอาชีพของสมาชิกในหมู่บ้านต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

แบบ บร.7 รายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งทางชุมชนในทัศนคติของประชาชนโดยได้มาจากการจัดกลุ่มสัมภาษณ์

แบบ บร.8 จัดทำโครงสร้างเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นการจัดการทำแผนธุรกิจของกลุ่มตำบล

แบบ บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์จากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

แบบ บร.10 แบบสรุปการประชุมหมู่บ้านในการจัดสัมมนาในระดับหมู่บ้านโดยมีคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้ามีส่วนร่วมสัมมนา

แบบ บร.11 ศึกษาเจาะรายกรณี เป็นรายบุคคลส่งเป็นระยะๆผลที่สมาชิกดำเนินการอย่างไรในการประกอบอาชีพที่ได้กู้เงินไปดำเนินการมีวิธีการอย่างไรและเป็นผลอย่างไรเป็นรายเดือน

แบบ บร.12 วิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน ใช้กระบวนการ AIC ในการวิเคราะห์ในระดับหมู่บ้านประชุมชี้แจงคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยมีผู้เกี่ยวข้องพัฒนากรประจำตำบล คณะกรรมการฝ่ายต่างๆและบัณฑิต และสรุปผล

5. ประมวลวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามประเด็นโดยใช้วัตถุประสงค์และประมวลเทคนิคในการจัดทำธุรกิจในแต่ละขั้นว่าเป็นอย่างไร และที่ได้ดำเนินการไปนั้นมีผลอย่างไร สรุปเมื่อมีการจัดการธุรกิจนั้นๆสำเร็จแล้ว เพื่อเสนอต่อไปในการดำเนินการรายงาน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

จากการศึกษาในครั้งนี้ที่ได้ลงไปศึกษาคาดว่าจะได้รับผลนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างมาก โดยที่ผู้ศึกษาคาดว่าจะได้รับคือ

1. จะได้ทราบความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานและทั้งกระบวนการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่ากองทุนในหมู่บ้านโนนรังที่ผู้ศึกษาได้ลงไปศึกษานั้นเข้าใจในกระบวนการดำเนินการอย่างไรและเข้าใจมากขึ้นเพียงใด

2. จะได้ทราบถึงความเข้าใจในปัจจัยต่างๆที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคอันจะได้แก่

3.1 สมาชิกขาดความเข้าใจในเรื่องของเงินกองทุนและนำเงินไปใช้ไม่ถูกต้อง

3.2 มีความบีบคั้นทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนเห็นแก่ตัว

3.3 ขาดผู้ที่มีความสามารถมาให้คำแนะนำต่อการดำเนินงานของกองทุน

3.4 กองทุนหมู่บ้านขาดการสนับสนุนทางภาครัฐในเรื่องของอุปกรณ์ต่างๆในการดำเนินงานซึ่งทางกองทุนแต่ละหมู่บ้านได้จัดทำขึ้นมาเอง

3.5 อุปสรรคเนื่องจากบัณฑิตกองทุนเพื่อเข้าไปทำการศึกษาลงพื้นที่นั้นเข้าไปแล้วไม่ได้รับความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลและการเดินทางไปหมู่บ้านจึงเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานสนับสนุนกองทุน

3. ได้ทราบถึงความเข้มแข็งของการบริหารพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและทราบแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่างๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประชาชนอย่างทั่วถึง ว่าชาวบ้านมีการเพิ่มอาชีพและการทำงานของชาวบ้านมากขึ้นและจะได้มีการยกระดับการครองชีพของตนเองให้สูงขึ้น เนื่องจากว่าสังคมไทยนั้นเป็นสังคมของเกษตรกรรม จึงต้องมีการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมของชาวบ้านให้ดีขึ้นด้วยและจะต้องมีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพของชาวบ้านในชุมชนให้มีอยู่กันเพิ่มมากขึ้น

4. ผู้ที่ศึกษาได้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์อันที่จะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ได้ ซึ่งในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประเมินโครงการนั้นย่อมทำให้ผู้ที่ศึกษาได้สังเกตเห็นระบบระเบียบวิธีการที่เป็นแบบอย่างที่น่าเชื่อถือได้เนื่องจากว่าได้มีการวิเคราะห์แล้วเป็นอย่างดี

5. ได้ทราบถึงการดำเนินชีวิตของชาวบ้านในด้านต่างๆ และข้อมูลที่เป็นพื้นฐานของชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่แล้วมีอาชีพเกษตรกรรมว่ามีการดำเนินชีวิตอย่างไรมีการปรับเปลี่ยนการพัฒนาอาชีพและมีการพัฒนาความเป็นอยู่อย่างไรและกลุ่มของชาวบ้านมีความเข้มแข็งมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไรและทำให้ทราบผลของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านอละชุมชนเมืองที่ได้ลงไปศึกษานั้นว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่อย่างไร เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการดำเนินโครงการ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักวิชาการต่างๆไม่ว่าจะเป็นวิชาด้านเนื้อหาสาระและหลักวิชาด้านด้านเทคนิควิธีการประเมินผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้ประมวลจากแนวความคิดไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่นๆ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการประเมิน ในครั้งนี้มีความถูกต้องและมีความสมเหตุสมผลในทางด้านของวิชาการ อันจะประกอบด้วยเนื้อหาสาระต่าง ๆ 9 ด้านดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544
 4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
 5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model
 8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 9. เอกสารหลักวิชาการอื่น ๆ
 - 9.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
 - 9.2 ความเข้มแข็งของชุมชน
 - 9.3 ธุรกิจชุมชน
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- 1.1 นโยบายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยทางรัฐบาลนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร ถือว่าเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้กับปัญหาความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ที่ประสบอยู่ และเพื่อเป็นการสร้างและพัฒนากระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและทางสังคมในหมู่บ้านและชุมชน เมื่อรัฐบาลจึงมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีความสามารถในการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมืองกันเอง และได้มีดาวจัดตั้งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ดังนี้

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีหลักการสำคัญนี้จะสำเร็จลุล่วงไปได้จะต้องอาศัยหลักการดังนี้เพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การปฏิรูประบบบริการราชการแผ่นดิน ตามแนวทางของหมู่บ้านและแผนการพัฒนา
3. การบริหารการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน
4. สร้างจิตสำนึกของคนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน
6. มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและการพัฒนาตนเองของชุมชน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างให้ท้องถิ่นชุมชนให้มีความสามารถในการจัดตั้งบริหารเงินกองทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพ, สร้างงาน, เพิ่มรายได้ต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของคนในชุมชนให้มีการกินดีอยู่ดีเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรากฐานของประเทศทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในแต่ละชุมชนให้ดีขึ้น
4. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ
5. เพื่อให้ชาวบ้านมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีการแก้ไขปัญหาของตัวเองให้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544
3. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

4. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้ง
และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า “ กทบ. “
2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งได้อีก
3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 - ตาย
 - ลาออก
 - ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 - เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
4. การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด
5. คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 1. กำหนดนโยบาย
 2. กำหนดแผนการจัดการหาเงินทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 3. จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 4. กำหนดแผนงานและออกระเบียบ
 5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การจ่ายเงินการเก็บรักษาจัดหา
 6. ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและบริหารกองทุน
 7. แต่งตั้ง คณะกรรมการ คณะทำงาน
 8. ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบ
 9. เพื่อประโยชน์ ในการบริหารอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานโดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ
 10. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งฐานะทางการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11. การประชุมของอนุกรรมการให้นำข้อ 9 มาใช้กับการประชุม และวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการโดยอนุโลม
12. ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ได้เข้าประชุม ค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด
หมวด 2 สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
13. ให้มีสำนักงาน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
14. สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ดังนี้
 1. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
 2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและอนุกรรมการ
 3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
 4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
 5. ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์การต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อม
 6. จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
 7. พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและการจัดตั้งกองทุน
 8. ให้การสนับสนุนปรึกษา และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานของกองทุน
 9. ดำเนินการมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกองทุนและรายงานผลต่างคณะกรรมการ
 10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
3. การติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เนื่องจากว่ากระบวนการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวว่

- 3.1 จะต้องมีการเลือกกรรมการในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
- 3.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม
- 3.3 ในส่วนของชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้าน

นอกเหนือจากนั้นยังจะต้องดูว่าการเลือกตั้งเป็นไปอย่างไร่งใสหรือไม่และเป็นอย่างไรเพื่อจะเป็นข้อสังเกตว่าการคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนั้นเป็นไปตามมติของที่ประชุมและเป็นไปอย่างยุติธรรม

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

- 1.เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการ
- 2.เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
- 3.ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละมีกิจกรรมส่วนร่วมในชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด
- 4.ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- 5.ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาจากศาลถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษความรับผิดชอบ โดยประมาท
- 6.ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด แต่รอกำหนดโทษหรือรอลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- 7.ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กฤษฎีการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการหรือองค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัด
- 8.ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2430

9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

4. การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงที่จะต้องมีการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อจัดทำระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการตั้งกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสหภาพจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาที่วางไว้ เช่น การรับสมาชิก , การระดมทุน, การจัดทำบัญชี, การจัดระบบตรวจสอบ, การมอบหมายภารกิจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
2. การสร้างจิตสำนึกและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ต้องช่วยกันบริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนร่วมกับดำเนินการ เริ่มจากการเรียนรู้ รับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำและติดตามตรวจสอบร่วมรับผลประโยชน์ตลอดจนร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป
3. เลือกสรรคนดีเป็นคณะกรรมการกองทุน ทุกคนต้องพร้อมที่จะร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง และตามช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด เลือกคนดี มีความรู้ มีประสบการณ์ และเชื่อถือได้
4. ความพร้อมในการจัดทำระเบียบข้อบังคับ เมื่อดำเนินด้านดารเลือกคณะกรรมการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุนและประชาชนร่วมกันทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารโดยความเห็นชอบ
5. การขอรับจัดสรรเงินจากรัฐบาล เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว ต้องมีความพร้อมในการขอรับจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติโดยมีการขอขึ้นทะเบียนกองทุนพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และมีการเปิดบัญชีกับธนาคารเพื่อรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาลต่อไป

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

รัฐบาลมีนโยบายในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โนนรัง ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทร รวมทั้งการเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิก โดยทางรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ทางหมู่บ้านมาทำการบริหารและจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านจำนวนเงินหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในหมู่

บ้าน โนนรัง หมู่ที่ 5 ตำบลกฤษณา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จึงได้มีการร่างระเบียบว่าด้วยกองทุนหมู่บ้านขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎระเบียบสำหรับหารปฏิบัติของสมาชิก

เพื่อให้เงินกองทุนหมู่บ้านมีความมั่นคงและยั่งยืนอันจะส่งเสริมให้เศรษฐกิจของครัวเรือนและหมู่บ้านและประเทศชาติในอนาคตต่อไป ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโนนรังมีดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านโนนรัง เลขที่ 38/2 หมู่ 5 ต.กฤษณา อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา 30140

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิกในหมู่บ้าน
- 2.2 เพื่อส่งเสริมการลดออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น และฝากเงินสัจจะ
- 2.3 เพื่อให้สมาชิกรู้วิธีทางพึ่งพาตนเองในหารประกอบอาชีพ
- 2.4 เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ขาดแคลนเงินลงทุนในการประกอบอาชีพ
- 2.5 เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของหมู่บ้านให้มีการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. แหล่งที่มาของกองทุน

- 3.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
- 3.2 ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- 3.3 เงินฝากสัจจะหรือเงินรับฝาก
- 3.4 เงินค่าหุ้นหรือค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 3.5 เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิกต่าง ๆ
- 3.6 เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพัน

4. คุณสมบัติของสมาชิก

- 4.1 เป็นผู้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน
- 4.2 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 4.3 เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยกับหลักการของกองทุน
- 4.4 เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และเอื้ออาทรต่อสมาชิกด้วยกันและกองทุน
- 4.5 มีเงินฝากสัจจะและถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ต้องไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
- 4.6 เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุนเห็นชอบด้วยให้เข้าร่วมเป็นสมาชิก
- 4.7 ประพฤติตนดี ไม่เป็นผู้ไร้ความสามารถ

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 5.1 ยื่นคำขอเป็นสมาชิกกับคณะกรรมการของกองทุน
- 5.2 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาในการรับเข้าเป็นสมาชิก
- 5.3 จะต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าและเป็นผู้ถือหุ้นในกองทุนหมู่บ้านด้วย
- 5.4 จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 4 ดังที่กล่าวไว้แล้วจึงจะถือได้ว่าเป็นสมาชิก

ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

- 6.1 ตาย
- 6.2 ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการของกองทุน
- 6.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 6.4 ใจฝ่ฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรักษั
- 6.5 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ในทางที่ผิดหรือผิดวัตถุประสงค์
- 6.6 ใจปิดบังความผิดอันควรที่จะแจ้งให้คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน

ทราบ

- 6.7 คณะกรรมการมีมติให้ออกโดยทำผิดระเบียบของกองทุน
- 6.8 มีลักษณะหรือคุณสมบัติที่ไม่ตรงกับข้อ 4

6. การพิจารณาเงินกู้ยืมรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ยืมให้กับผู้กู้ยืมนั้นคณะกรรมการจะต้องดำเนินงานตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

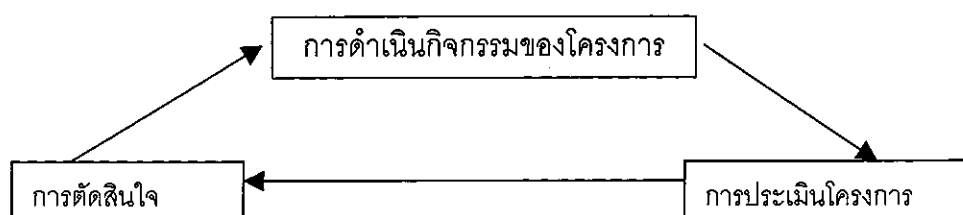
- 6.1 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาทในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท การอนุมัติเงินกู้จะถูกเงินให้คณะกรรมการพิจารณาตามความเห็นเหมาะสมและจำเป็น
- 6.2 ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินฝากเป็นอัตราที่แน่นอน
- 6.3 ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมแล้ว ตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วนให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมตลอดจนเงื่อนไขรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

- 6.4 คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลและทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
- 6.5 การกำหนดระยะเวลาคืนทุนเงินกู้ ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนผู้ให้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาไม่เกิด 1 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญาการชำระเงินกู้ทุกประเภทผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนไปมอบให้กับคณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 6.6 ในกรณีที่ผู้กู้ทำผิดสัญญาไม่ชำระเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยและค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ยาวนานเกิน สำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระเว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้
- 6.7 ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้ในกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันทีซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ตามวรรค ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเป็นเวลา 2 ปี

7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบ ชิฟฟ์ โมเดล

แนวคิดและรูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) กล่าวว่า " การประเมินเป็นกระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอ

สำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ " โดยมีแนวความคิดพื้นฐานคือ

แผนภูมิ แสดงความคิดพื้นฐานของ สตัฟเฟิลบีม

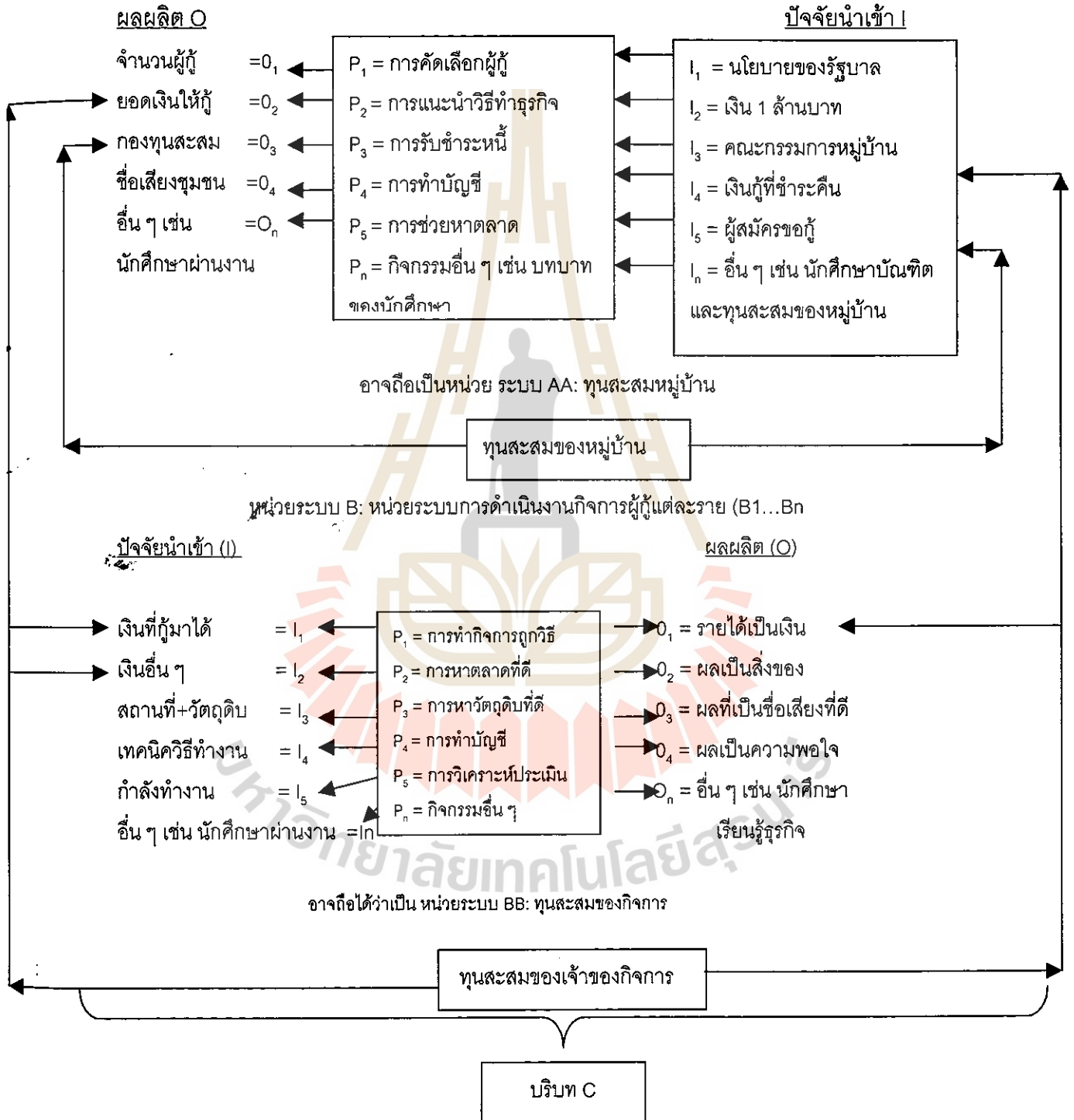
สตัฟเฟิลบีม ได้จำแนกขั้นตอนการประเมินเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิเคราะห์และวัดการสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บริหาร

แผนภูมิ แสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ " ซิพพ์ โมเดล "

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยระบบ A ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ AA

ส่วนที่ 2 เป็นหน่วยระบบ B ได้แก่หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละรายโดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ BB

สำหรับหน่วยระบบ A มีปัจจัยนำเข้าได้แก่ I ตามรายการต่าง ๆ ดังปรากฏในแผนภูมิมีกระบวนการทำงาน ได้แก่ P ตามรายการต่าง ๆ ดังปรากฏในแผนภูมิและมีผลผลิตได้แก่ตามรายการต่าง ๆ ดังปรากฏในแผนภูมิ

หน่วยระบบ B คล้ายกันกับหน่วย A คือ เป็นหน่วยระบบของผู้กู้แต่ละคนมีปัจจัยนำเข้าได้แก่ I ที่จะนำมาประกอบกิจการของผู้กู้แต่ละราย มี P คือ กระบวนการทำอาชีพตามรายการและมี O ได้แก่ ผลผลิตตามรายการ

ความเชื่อมโยงที่สำคัญของหน่วยระบบ A และ B คือ หน่วยระบบกองทุนเป็นผู้ให้เงินกู้แก่หน่วยระบบ B และอาจจะช่วยหาตลาดจำหน่ายสินค้าบางอย่าง ตลอดจนช่วยหาวิธีแนะนำดำเนินการได้ผลแก่หน่วยระบบ B เมื่อดำเนินการได้ผลดี ส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับหน่วยระบบ A

บริษัท C ในที่นี้หมายถึง บริบทของหน่วยระบบ A และ B เช่น สภาพภูมิประเทศและประชากรของชุมชน ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

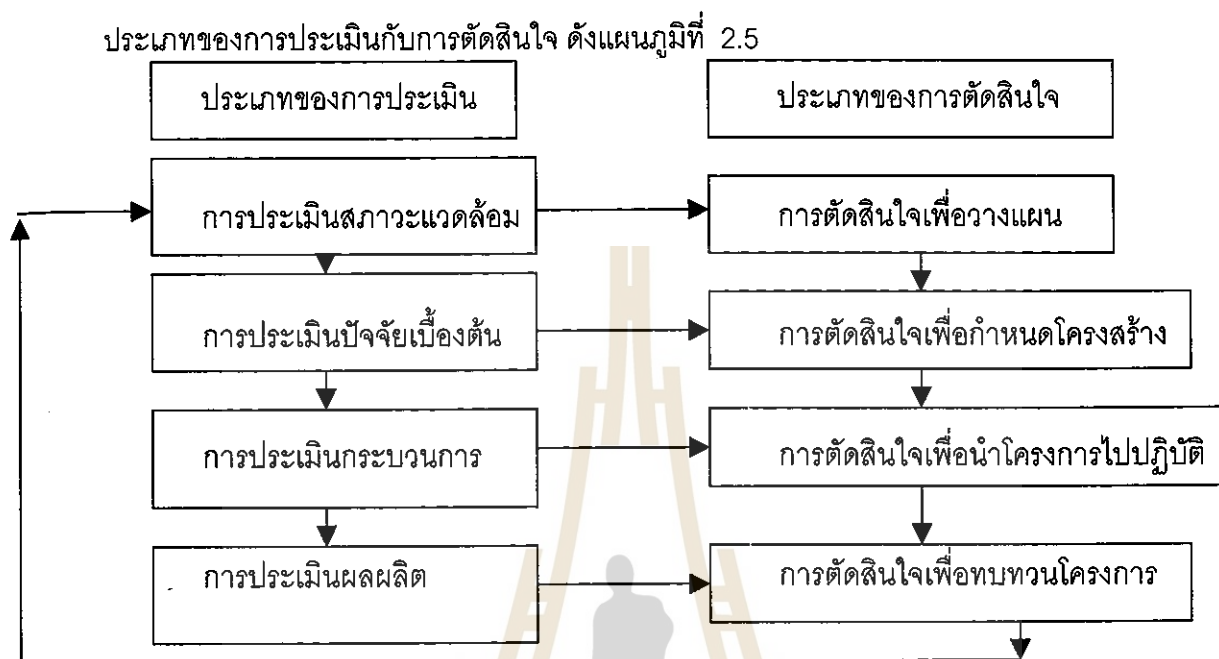
และสตีฟเฟิล บีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดชื่อของรูปแบบการประเมินแบบซีพีพี (CIPP Model) ที่มาจากอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของประเด็นที่จะประเมิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 7.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินโครงการ ประเด็น ปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
- 7.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความเพียงพอของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินงานโครงการ
- 7.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

7.4 การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

นอกจากนี้ยังได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planing Dections) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้โดยการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินงานของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implemening Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือปรับขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป และสต๊อฟเฟิล บีม ได้นำเสนอแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและ

แผนภูมิที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการตัดสินใจของสต๊าฟเฟิลบีม

ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้จัดทำสารนิพนธ์จะใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีในการประเมิน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ ชิพป์ โมเดล ดังกล่าว

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นการที่มุ่งเน้นสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเพื่อให้เกิดพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อไปสู่ความเข้มแข็งทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน โดยมีการให้มีการปฏิบัติงานจริงของประชาชนจึงได้มีการจัดสรรทุนการศึกษาแก่นักศึกษาให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและประเมินโครงการเพื่อนักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการจัดการบริหารการเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ และการออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาดรวมถึง การเรียนรู้การประเมินผลและพัฒนากลุ่มชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนโดยกระบวนการของการศึกษาของบัณฑิตเพื่อเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามผลการวิจัย นโยบายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อสร้างศักยภาพและระดับการศึกษาของบัณฑิตให้มีทักษะในการบริหารจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่ง
3. เพื่อเพิ่มรายได้ สร้างโอกาสสำหรับบัณฑิตที่ว่างงาน 74,881 คน โดยเฉพาะบัณฑิตที่อยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น
4. เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นระบบและประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่ของนักศึกษา

1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและประเมินโครงการ
2. ส่งเสริมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพ
3. ประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป้าหมายและการส่งเสริมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ต้องการให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพและผู้กู้เงินจากกองทุนสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นได้ และขุมเกิดความเข้มแข็งโดยมีกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้นและเครือข่ายการเรียนรู้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้

9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ

9.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาโดยมีประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจการบริหารจัดการ การติดตามประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการ

9.2 ความเข้มแข็งของชุมชน

คือ ชุมชนมีศักยภาพ มีความสามัคคี มีความจงรักภักดีต่อชุมชนและทุกคนต่างมีความรู้และพัฒนาตนเอง ให้มีสติปัญญา เพื่อพึ่งพาตนเองในทุก ๆ ด้าน รู้จักวางแผนจัดการทรัพยากร แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง มีสันติสุขและมีคุณธรรมนำชีวิต

9.3 ธุรกิจชุมชน เป็นแนวทางการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งเป็นส่วนในการลดภาวะปัญหาที่ไม่สามารถแก้ได้ในระดับครอบครัว เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. หน่วยงานของภาครัฐ
2. หน่วยงานอาสาสมัครเอกชน
3. โครงการกหลวง
4. โรงเรียน, วัด, บ้าน

ธุรกิจชุมชน คือ กิจกรรมที่บุคคลหรือองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจกรรมหรือช่วยดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมด โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ มีการเรียนรู้และการจัดการร่วมกันเพื่อดำเนินการในกิจกรรมการผลิต การแปรรูป การค้าและการบริการที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนได้อย่างสอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนอันจะนำไปสู่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัญหาทางด้านธุรกิจชุมชน

1. ประชาชนไม่มีความสามัคคีในการร่วมกลุ่มกัน
2. ประชาชนไม่มีจิตสำนึกในการจัดการธุรกิจชุมชน
3. ชุมชนไม่มีแหล่งเงินทุนในการทำธุรกิจ
4. ประชาชนขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. กระตุ้นให้ประชาชนมีความร่วมมือกันและชี้ให้เห็นความสำคัญของการร่วมกลุ่มอาชีพ

2. ให้ความรู้ในการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย และการประกอบธุรกิจ
3. สร้างจิตสำนึกในการจัดการธุรกิจชุมชนโดยส่วนรวม
4. หาหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนสนับสนุนแหล่งทุนในการทำธุรกิจ

ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

เป็นการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงิน จัดหมวดหมู่ สรุปผลและแปลความหมายในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยอาศัยข้อเท็จจริงในหารดำเนินกิจกรรมผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำจะต้องสามารถแยกหมวดหมู่หรือประเภทของบัญชี นั่นคือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำจะต้องสามารถแยกหมวดหมู่หรือประเภทบัญชีได้ว่าอยู่ในหมวดใด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะหมู่บ้านโนนรัง หมู่ 5 ตำบลกฤษณา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้ลงไปปฏิบัติงานอยู่โดยมีวิธีการดำเนินงานการประเมิน 9 ด้าน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ

1.1 รูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมินครั้งนี้ใช้ซีพีโมเดล ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 และบทที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน 4 องค์ประกอบ ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน
2. การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการของกองทุนหมู่บ้านทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารกองทุนทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน ได้แก่ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโนนรัง ซึ่งมีสถานภาพและบทบาทหน้าที่ต่างๆ รวมทั้งข้าราชการเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำแนกได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 15 คน
2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 83 คน
- สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ	จำนวน 76 คน
- สมาชิกที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติ	จำนวน 7 คน
3. ชาวบ้านโนนรัง (18 ปีขึ้นไป)	จำนวน 284 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

1. การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน การประชุมปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของแต่ละหมู่บ้านให้เห็นผลประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. การสัมภาษณ์ จะเป็นการเจาะลึกสัมภาษณ์คณะกรรมการ ผู้นำหมู่บ้านและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านตลอดจนบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้อง
3. การสังเกตการณ์และการบันทึก เกี่ยวกับสภาพทั่วไปในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านและสมาชิกของหมู่บ้านและกองทุนหมู่บ้านชุมชนเมืองเกี่ยวกับกิจกรรมการให้ความร่วมมือและความสามัคคีความเอื้ออาทรต่อกันของประชาชนในหมู่บ้าน
4. การเจาะลึกเป็นรายกรณี จากจำนวนของสมาชิกของกองทุนที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ไปสู่มตัวอย่างประมาณ 10 ราย ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันและมีความประสงค์ต่อการดำเนินงานที่แตกต่างกันโดยใช้แบบรายงาน 11 เข้าเป็นตัวช่วยในกรณีศึกษารายกรณี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่างๆและแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์

แบบรายงาน

แบบ บร.1 เก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้านได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มีการจัดเก็บไว้แล้ว เรียกว่าข้อมูลมือสอง ศึกษาได้จาก กชช 2 ค. จปฐ. เอกสารบรรยายหมู่บ้าน และแผนที่ของหมู่บ้านและจัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากชาวบ้าน

แบบ บร.2 เก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ได้จากการกำหนดเป้าหมายสัมภาษณ์สมาชิกในหมู่บ้านและชุมชนเมือง 50% ของครัวเรือนในชุมชนหรือหมู่บ้าน

แบบ บร.3 รายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ชาวบ้านมีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และสัมภาษณ์และมีการสรุปและตรวจความถูกต้องอย่างละเอียด

แบบ บร.4 รายงานการปฏิบัติงานรายเดือน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยได้จากเอกสารของกองทุนและการสัมภาษณ์ผลการดำเนินงาน

แบบ บร.5 รายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจะต้องมีการจัดทำงานเป็นแบบรวมทุกหมู่บ้านในตำบลเข้าร่วมประชาคม จัดการร่วมประชาคมโดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้เข้าร่วมในเรื่องของการจัดการจัดการบริหารเงินกองทุนว่าเป็นอย่างไร

แบบ บร.6 รายงานผลการจัดเวทีของกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยจัดผู้มีกลุ่มอาชีพเดียวกันในหมู่บ้านมาเสวนาหารื้อกันในการจัดทำอาชีพในครัวเรือนและการที่จะพัฒนาอาชีพของสมาชิกในหมู่บ้านต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

แบบ บร.7 รายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งทางชุมชนในทัศนคติของประชาชนโดยได้มาจากการจัดกลุ่มสัมภาษณ์

แบบ บร.8 จัดทำโครงสร้างเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นการจัดการทำแผนธุรกิจของกลุ่มตำบล

แบบ บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์จากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

แบบ บร.10 แบบสรุปการประชุมหมู่บ้านในการจัดสัมมนาในระดับหมู่บ้านโดยมีคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้ามีส่วนร่วมสัมมนา

แบบ บร.11 ศึกษาเจาะรายกรณี เป็นรายบุคคลส่งเป็นระยะๆผลที่สมาชิกดำเนินการอย่างไรในการประกอบอาชีพที่ได้กู้เงินไปดำเนินการมีวิธีการอย่างไรและเป็นผลอย่างไรเป็นรายเดือน

แบบ บร.12 วิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน ใช้กระบวนการ AIC ในการวิเคราะห์ในระดับหมู่บ้านประชุมชี้แจงคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยมีผู้เกี่ยวข้องพัฒนากรประจำตำบลคณะกรรมการฝ่ายต่างๆและบัณฑิต และสรุปผล

2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลตามรูปแบบการประเมิน

2.1 ตัวชี้วัด

2.2 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

จากกรอบแนวความคิดทฤษฎีที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 1 เมื่อได้นำมาเป็นตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลของการประเมิน ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บริบทปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคลของกลุ่มสมาชิก ดังนี้

การประเมินบริบท มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมิน

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน C1-ความเป็นมาของหมู่บ้าน	1.ที่มาของชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน 2.บุคคลแรกที่เข้ามาตั้งหมู่บ้านอพยพมาจากไหนเหตุใดจึงมา 3.อาชีพเดิมคืออะไร 4.อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น 5.อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้วคืออะไรเพราะอะไรจึงเลิกทำ 6.สภาพทางภูมิศาสตร์มีสภาพหมู่บ้านอย่างไร 7.การเปลี่ยนแปลงทางด้านสาธารณูปโภคมีเมื่อไร(ไฟฟ้า ถนน ไฟฟ้า)	1.ผู้นำหมู่บ้าน 2.ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน 3.ข้อมูลจาก จปฐ. หมู่บ้าน หรือ กชช 2 ค. 4.ผู้นำของกลุ่มอาชีพ	1.ศึกษาจากเอกสาร 2.สัมภาษณ์ 3.เก็บข้อมูลตามแบบบร.1 และแบบบร.ต่างๆ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน C2-สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน	1.ลักษณะที่ตั้งของหมู่บ้าน 2.อาณาเขตติดต่อ 3.แผนที่หมู่บ้าน	1.ผู้นำหมู่บ้าน 2.ข้อมูลจากเอกสาร 3.สมาชิกในหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ 2.สังเกต
C3-สภาพเศรษฐกิจ	1.อาชีพหลักและอาชีพ	1.ผู้นำชุมชน	1.สัมภาษณ์

<p>และสังคมของหมู่บ้าน</p> <p>C4-วัฒนธรรมประเพณี</p>	<p>รอง</p> <p>2.จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>3.จำนวนที่กินทำกินของชาวบ้าน</p> <p>4.โรงเรียนในหมู่บ้าน (ครู/นักเรียน)</p> <p>5.ร้านค้าในหมู่บ้าน (ประเภท/จำนวน)</p> <p>6.โรงสีข้าว(จำนวน)</p> <p>7.โรคเจ็บป่วย(สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย)</p> <p>1.จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด</p> <p>2.จำนวนพระ/เณร/บาทหลวง</p> <p>3.ภาษาพื้นบาท</p> <p>4.ประเพณีที่สำคัญ</p> <p>5.ความเชื่อด้านศาสนาต่างๆ(ศาลปู่เจ้า)</p>	<p>2.เกษตรตำบล</p> <p>3.โรงเรียน</p> <p>4.สถานีอนามัย</p> <p>1.ผู้อาวุโสหมู่บ้าน</p> <p>2.ผู้นำชุมชน</p> <p>3.ชาวบ้าน</p>	<p>2.ศึกษาจากข้อมูลของหมู่บ้าน</p> <p>1.สัมภาษณ์แบบ บร.1</p> <p>2.ศึกษาจากเอกสาร</p>
--	---	---	--

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	1.กลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านสมาชิกกิจกรรมกลุ่ม, ทนของกลุ่ม มีจำนวนเท่าใด 2.ประเภทของผู้เ้าเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 3.ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับด้านต่างๆ	1.1.ผู้นำชุมชน 2.สมาชิกภายในหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์แบบ บร.1 2.สังเกต
	1.จำนวนและสภาพของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์ 2.จำนวนสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ ที่เป็นสาธารณประโยชน์	1.ผู้นำชุมชน 2.หมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์แบบ บร.1 2.สังเกต
	1.โครงการของภาครัฐ 2.โครงการที่ชาวบ้านทำขึ้นเอง 3.โครงการที่เอกชนเข้ามา ชื่อโครงการ/กิจกรรม(ย้อนหลัง 5 ปี)	1.ผู้นำชุมชน 2.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 3.ข้อมูลที่บ้านทักไว้	1.สัมภาษณ์แบบ บร.1 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C8-ความเข้มแข็งของชุมชน	1.ความสามัคคี 2.ความซื่อสัตย์ 3.การช่วยเหลือกัน 4.การยกย่องคนทำความดี 5.โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 6.จำนวนครัวครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวได้ 7.ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ปรองดอง 8.การรวมกลุ่ม 9.การประชุม/เสวนาสมาเสมอ 10.การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส 11.มีผู้นำที่มีความยุติธรรม 12.การจัดทำแผนงานแก้ไขปัญหาชุมชน	1.ชาวบ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.2 ครั้งที่ 1 (มาจากข้อมูลดิบสัมภาษณ์ 30 ครัวเรือน)
รายบุคคล			
C9-อาชีพเดิม	1.อาชีพหลัก/รอง 2.ผลการประกอบอาชีพเดิม(เพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัวหรือไม่) 3.ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.1 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C10-สมาชิกในครอบครัว	1.สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน,อายุ,สถานภาพสมรส,ระดับการศึกษา,ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครอบครัว,การมีงานทำ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.1 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C11-สภาพการอยู่อาศัย	1.มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ 2.สังเกต
C12-รายได้ของครอบครัว	1.รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2.ความเพียงพอต่อรายได้อะไรและรายจ่าย	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C13-หนี้สินของครอบครัวก่อนกู้เงินกองทุน	1.จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนกู้เงินกองทุน 2.สาเหตุของการมีหนี้สิน 3.แหล่งเงินกู้	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม

การประเมินปัจจัย มีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
I1-นโยบายระเบียบแนว ทางปฏิบัติ	1.รายละเอียดของ ระเบียบสำนักนายกฯ 2.รายละเอียดของ ระเบียบกองทุนฯ	1.ระเบียบสำนักนายกฯ 2.ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งชาติ	1.ศึกษาจากเอกสาร
I2-การประชาสัมพันธ์	1.ช่วงเวลาที่มีการ ประชาสัมพันธ์ 2.ประเภทสื่อในการ ประชาสัมพันธ์ 3.ความทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์ 4.เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์	1.ผู้นำชุมชน 2.ชาวบ้าน 3.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 4.ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน 5.เอกสารประชาสัมพันธ์	1.สัมภาษณ์ 2.สังเกต 3.ศึกษาจากเอกสาร
I3-คณะอนุกรรมการ ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง	1.จำนวนคณะ อนุกรรมการ 2.องค์ประกอบคณะ อนุกรรมการ 3.สัดส่วนกรรมการภาค ประชาชน 4.การปฏิบัติหน้าที่	1.พัฒนาชุมชน 2.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
14-คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.จำนวน 2.คุณสมบัติ 3.วิธีการได้มา 4.การพ้นจากตำแหน่ง 5.ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 2.ศึกษาจากเอกสาร
15-การเตรียมความพร้อมการสร้างความเข้าใจแก่คณะกรรมการหมู่บ้านและชาวบ้าน	1.วิธีการในการเตรียมความพร้อม 2.เนื้อหาในการเตรียมความพร้อม 3.จำนวนครั้งในการเตรียมความพร้อม 4.หน่วยงาน/องค์กรที่ทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ส่วนราชการ 3.ชาวบ้าน 4.ผู้นำชุมชน	1.สัมภาษณ์ชาวบ้านตามแบบ บร.3 บร.9 (จากข้อมูลเดิม 30 ครัวเรือน) 2.สัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
16-เงินกองทุน 1 ล้านบาท	1.วันที่ได้รับอนุมัติ 2.การเก็บรักษาเงิน	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์
17-เงินสะสมอื่นๆ	1.ประเภท/จำนวน/ที่มาและการเก็บรักษาเงิน ทุนสะสมอื่นๆ	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร
18-บัณฑิตกองทุน	1.ประวัติส่วนตัว ชื่อ, วุฒิการศึกษา, อายุ, เพศ, ภูมิลำเนา, สถานภาพสมรส, ความสามารถพิเศษ 2.บทบาทและหน้าที่	1.บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน 2.คู่มือนักศึกษา	1.ศึกษาด้วยตนเอง 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับรายบุคคล			
I9-จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1.จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
I10-จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้	1.จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้ 2.ที่มาของเงินทุน	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I11-วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1.วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
I12-สถานที่วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ	1.สถานที่ในการประกอบอาชีพ 2.วัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ 3.วัตถุดิบในการประกอบอาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์
I13-ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ	1.ความรู้และทักษะที่มีอยู่	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I14-จำนวนแรงงาน	1.จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบอาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม

4.3 การประเมินกระบวนการ มีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน PC1-การจัดทำระเบียบ กองทุนหมู่บ้าน	1.กระบวนการในการ จัดทำระเบียบกองทุน หมู่บ้าน 2.ผู้มีส่วนร่วมในการจัด ทำ 3.ปัญหาอุปสรรคใน การจัดทำ	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 3.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม จากคณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน
PC2-การจัดทำเอกสาร ขอขึ้นทะเบียน	1.กระบวนการในการ จัดเอกสารขอขึ้น ทะเบียน 2.ผู้มีส่วนร่วมในการจัด ทำ 3.ปัญหาอุปสรรคใน การจัดทำ	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
PC3-ระบบบัญชีกอง ทุน	1.จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเล่ม) 2.ชื่อบัญชี เช่น ลูกหนี้, บัญชีเงินสัจจะ 3.ความเป็นปัจจุบัน 4.ผู้จัดทำ 5.ปัญหาอุปสรรคใน การจัด	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.บัญชีกองทุน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร
PC4-กิจกรรมเกี่ยวกับ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน			

ตารางที่ 3(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC4.1-การรับสมัคร	1.ช่วงเวลาในการรับสมัครและเหตุผล 2.ค่าธรรมเนียมการสมัครและเหตุผล 3.ขั้นตอนการรับสมัครและเหตุผล 4.คุณสมบัติผู้สมัครและเหตุผล 5.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 2.สัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3.ศึกษาจากเอกสาร
PC4.2-การหมดสภาพสมาชิก	1.การหมดสมาชิกภาพและเหตุผล	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3.ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3-ประเภทสมาชิก	1.การกำหนดประเภทสมาชิกและเหตุผล		
PC4.4-การทำทะเบียนสมาชิก	1.ความเป็นปัจจุบันในการจัดทำ 2.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.เอกสารด้านทะเบียนสมาชิก	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร
PC5-กิจกรรมเกี่ยวกับการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน			
PC5.1-ขั้นตอนการขอกู้	1.ขั้นตอนในการขอกู้ 2.เอกสารประกอบการขอกู้	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC5.2-การคัดเลือกผู้กู้	1.หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและเหตุผล 2.วิธีการคัดเลือกและเหตุผล 3.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุน	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC5.3-การโอนเงินให้ผู้กู้	1.ขั้นตอนในการโอนเงิน 2.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 3.หลักฐานการโอนเงิน	1.สัมภาษณ์
PC5.4-การรับชำระหนี้	1.ขั้นตอนการรับชำระหนี้ 2.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 3.เอกสารในการส่งเงินคืน	1.สัมภาษณ์
PC6-การส่งเสริมการใช้เงินกู้			
PC6.1-การแนะนำวิธีการทำธุรกิจ	1.ผู้แนะนำ 2.ประเด็นในการแนะนำ 3.วิธีการแนะนำ 4.จำนวนครั้งในการแนะนำ	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1.สัมภาษณ์
PC6.2-การช่วยหาตลาด	1.ผู้ช่วยหาตลาด 2.วิธีการในการส่งเสริมการตลาด	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุน	1.สัมภาษณ์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC7-การตรวจสอบการ ใช้จ่ายเงินกู้	1.ผู้ทำการตรวจสอบ 2.วิธีการตรวจสอบ 3.จำนวนครั้งในการ ตรวจสอบ 4.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1.สัมภาษณ์
PC8-การจัดทำรายงาน และเผยแพร่ผลการ ดำเนินงาน	1.ประเภทรายงานที่จัดทำ 2.ประเภทผลงานที่มีการเผยแพร่ 3.วิธีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน 4.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกและชาวบ้าน 3.เอกสารการจัดทำรายงาน	1.สัมภาษณ์ 2.สังเกต 3.ศึกษาจากเอกสาร
PC9-การจัดสรรผลประโยชน์	1.สัดส่วนในการจัดสรรและเหตุผล	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร
PC10-การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดย บัณฑิตกองทุน	1.ประเภทเครือข่าย 2.กลุ่มคนที่เข้ามาร่วมเครือข่าย 3.วิธีการสร้างเครือข่าย 4.ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมเครือข่าย 5.ประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างเครือข่าย 6.ปัญหาอุปสรรค	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.บัณฑิตกองทุน 3.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ 2.สังเกตแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับรายบุคคล PC11-การใช้จ่ายเงินกู้	1.รายละเอียดของการ ใช้จ่าย	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2.บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2.ศึกษาจากเอกสาร 3.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC12-การหาความรู้ เพิ่มเติม	1.วิธีการหาความรู้เพิ่ม เติม	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สังเกตจากการเสวนา ตามแบบ บร.6
PC13-การหาตลาด	1.วิธีการหาตลาด 2.ผู้ช่วยเหลือแนะนำ ในการตลาด	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2.บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร

การประเมินผลผลิต มีรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน PD1-จำนวนสมาชิก กองทุน	1.จำนวนสมาชิกเดิม (ณ วันเริ่มตั้งกองทุน) 2.จำนวนสมาชิกที่มี การเพิ่มขึ้น/ลดลง (31 ก.ค. 45) 3.เหตุที่สมาชิกเพิ่มขึ้น/ ลดลง	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.ทะเบียนสมาชิกกอง ทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม 3.ศึกษาจากเอกสาร
PD2-จำนวนผู้ได้เงินกู้	1.จำนวนครั้งที่มีการ อนุมัติให้กู้ 2.จำนวนผู้ยื่นกู้และผู้ ให้กู้แต่ละครั้ง 3.จำนวนผู้ได้รับอนุมัติ	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.บัญชีคolumลูกหนี้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD3-ยอดเงินที่ให้กู้	4.จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 1.ยอดเงินที่มีผู้มาขอกู้และยอดเงินที่ได้รับอนุมัติแต่ละครั้ง 2.ยอดเงินที่ได้อนุมัติให้กู้ทั้งหมด(31 ก.ค. 45) 3.ยอดเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติจำแนกตาม บร.4 ข้อ 5นับถึง 31 ก.ค. 45	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.บัญชีคุมลูกหนี้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.ศึกษาจากเอกสาร
PD4-จำนวนผู้ชำระคืนตามกำหนด	1.จำนวนผู้ชำระคืนตามกำหนด (31 ก.ค. 45) 2.จำนวนผู้ที่ไม่ชำระคืนตามกำหนด (31 ก.ค. 45) 3.กาแก้ไขปัญหาเมื่อผู้ที่ไม่ชำระคืนตามกำหนด	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.บัญชีคุมลูกหนี้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม 3.ศึกษาจากเอกสาร
PD5-ยอดเงินที่มีการชำระคืน	1.ยอดเงินกู้ที่ชำระคืนนับถึง 31 ก.ค. 45 จำแนกเป็นเงินต้น, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.บัญชีคุมลูกหนี้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2.ศึกษาจากเอกสาร
PD6-กองทุนสะสม	1.ยอดเงินกองทุนสะสมแยกประเภทตาม 17 2.การใช้ประโยชน์จากกองทุนสะสม	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.บัญชีเงินฝากกองทุนสะสม	1.สัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD8-ทัศนคติของชุมชนต่อกองทุน	2.จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ 3.เหตุผลที่ไม่ใช้เงินตาม วัตถุประสงค์โครงการ 1.ทัศนคติต่อกรรมการ กองทุนหมู่บ้านในเชิง บวก/ ลบ 2.ทัศนคติต่อกองทุน 1 ล้านบาทในเชิง บวก / ลบ	1.ผู้ตรวจสอบตาม PC7 1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.สมาชิกและชาวบ้าน	1.สัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบ 1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.9 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PD9-เกิดเครือข่ายองค์กรเรียนรู้(หลังจากทำ PC10)	1.ประเภทเครือข่ายที่ เกิดขึ้น 2.กิจกรรมของเครือข่าย ที่เกิดขึ้น 3.ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์ กรเครือข่าย	1.บัณฑิตกองทุน	1.รายงานการปฏิบัติ งานของบัณฑิตกองทุน (ตัวเอง)
PD10-การเรียนรู้เพื่อพึ่งพาตนเอง	1.ประสบการณ์ / การ เรียนรู้จากการดำเนิน งานกองทุนหมู่บ้าน 2.ประสบการณ์ / การ เรียนรู้จากการเป็น สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	1.คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.10
PD11-ความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน	1.ความสามัคคี 2.ความซื่อสัตย์ 3.การช่วยเหลือกัน	1.สมาชิกและชาวบ้าน	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 และบร.7 (จากข้อ มูลดิบ 30 ครั้งเรือน)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	6.จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ 7.ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ปรองดอง 8.การรวมกลุ่ม 9.การประชุม / เสวนา สม่ำเสมอ 10.การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส 11.มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม 12.การจัดทำแผนงาน แก้ปัญหาชุมชน 13.ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของชาวบ้าน		
ระดับรายบุคคล			
PD12-ผลที่ได้ตามต้อง วัตถุประสงค์	1.ผลการใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ PD12.2	1.สัมภาษณ์
PD12.1-ผลโดยตรง	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์โดยตรง 2.สัมภาษณ์ตามแบบ บร.10	1.ประสบการณ์ 2.การยอมรับจากชุมชน

3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา

3.1 บริบทระดับประเทศ

3.2 บริบทระดับท้องถิ่น

4. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวชี้วัดหน่วยระบบ A

4.2 ตัวชี้วัดหน่วยระบบ B

2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูล

2.1 ตัวชี้วัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ได้กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบความคิดทฤษฎีเชิงระบบหรือตามกรอบการประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ดังที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 1

ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ (หน่วยระบบ A) ได้แก่

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.1.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย (หน่วยระบบ B) ได้แก่

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.2 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

แนวทางดำเนินงานด้านข้อมูล ในการทำสารนิพนธ์ไม่ได้เน้นความเคร่งครัดในวิธีวิจัยที่จะมุ่งควบคุมการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลแต่มุ่งให้ได้เนื้อหาสาระ และข้อหลักวิชาที่รวบรวมมาได้ ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงวิธีการโดยละเอียดในการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล สำหรับแต่ละตัวชี้วัดขึ้นอยู่กับลักษณะและธรรมชาติของตัวชี้วัดนั้นๆ ทั้งตัวชี้วัดของหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และตัวชี้วัดของหน่วยระบบ การดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

วิธีการที่ใช้เก็บข้อมูลและการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยหลายวิธีอื่น ได้แก่

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบ บร. ต่างๆ
2. การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน

3. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
4. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

วิธีสังเคราะห์ข้อมูล ในการสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ด้วยวิธีต่างๆ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลในเรื่องเดียวกันมาประมวลเข้าด้วยกัน ถ้าพบ มีข้อแตกต่างก็ทำการตรวจสอบกับแหล่งที่มา หรือแหล่งอื่นที่มีความเชื่อถือได้ จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงและขัดเกลาจนได้ประเด็นที่ชัดเจน ดังปรากฏในบทที่ 4

3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา

คำว่า “ตัวชี้วัด” และ “ตัวบ่งชี้” และ “ตัวแปร” มีความหมายคล้ายกันและบางครั้งสามารถใช้แทนกันได้ แต่มีความแตกต่างกันในจุดเน้น คือคำ “ตัวชี้วัด” เน้นว่าเป็นประเด็นที่จะใช้วัดระดับของสิ่งหนึ่งสิ่งใด ส่วนคำ “ตัวบ่งชี้” เน้นว่าเป็นประเด็นที่จะชี้ว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร ส่วนคำ “ตัวแปร” เน้นว่าเป็นประเด็นที่เมื่อเก็บข้อมูลจะได้ค่าที่แปรไปสำหรับผู้ให้ ข้อมูลแต่ละรายในกลุ่มประชากรนั้นๆ

ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ A เป็นสำคัญ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

3.1 บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพของดิน, ป่าไม้ สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และตัวบ่งชี้อื่นๆ ในแบบรายงาน บร.1

ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ หรือ ตัวชี้วัดบริบทรอบนอก ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความยากจนของประเทศ
2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม SMEs
3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
5. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท
7. ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ
8. อื่นๆ

3.2 บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน / ชุมชนนี้ สภาพป่าและหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน / ชุมชนและตัวบ่งชี้อื่นๆ ในแบบรายงาน บร.1

ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น หรือตัวชี้วัดบริบทภายในท้องถิ่น ประกอบไปด้วย ตัวแปรตาม บร.1 ดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน / ชุมชน

2. สภาพปัจจุบัน
3. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน / ชุมชน
4. ด้านวัฒนธรรม
5. ข้อมูลด้านอื่นๆ

5.1 ลักษณะบางประการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เช่น การมีหนี้สินของชาวบ้าน การมีที่ทำกินของตนเอง, การเช่าที่ทำกิน การมีทัศนคติอยากได้สิ่งนั้น สิ่งนี้จนต้องขายทรัพย์สินเดิม หรือกู้หรือยืมเงิน, การตลาดสำหรับผลผลิต, และระดับฐานะทางการเงินหรือสินทรัพย์

5.2 วัฒนธรรมประเพณี หรือแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เด่นๆ ของท้องถิ่น/ชุมชน

5.3 ลักษณะบางประการที่เป็นศักยภาพในด้านดี ซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชน เช่น ความสามัคคี ความขยัน การมีแหล่งท่องเที่ยว การมีแหล่งอาหาร เป็นต้น

5.4 ลักษณะบางประการที่สื่อแสดงถึงความเข้มแข็งของชุมชน/ท้องถิ่น เช่น การละทิ้งถิ่น การแตกแยกของครอบครัว ความไม่สามัคคี โรคภัยประจำท้องถิ่น เป็นต้น

4. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

โครงการที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นไปตามกรอบความคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งได้รายการตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ A นี้ ก็คือตัวชี้วัดที่กล่าวมาแล้ว ในตอนที่ 3
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 2.2 เงิน 1 ล้านบาท
 - 2.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน
 - 2.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน

- 2.5 ผู้สมัครขอกู้
- 2.6 อื่นๆ
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกองไปด้วย ตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 3.1 การคัดเลือกผู้กู้
 - 3.2 การแนะนำวิธีการทำธุรกิจ
 - 3.3 การรับชำระหนี้
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การช่วยเหลือตลาด
 - 3.6 อื่นๆ
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร
 - 4.1.1 จำนวนผู้กู้
 - 4.1.2 ยอดเงินให้กู้
 - 4.1.3 อื่นๆ
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 จำนวนผู้กู้ที่กู้ได้
 - 4.2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
 - 4.2.3 การขยายกิจการของผู้กู้
 - 4.2.4 การเกิดกิจการใหม่ๆ ขึ้นในท้องถิ่น
 - 4.2.5 อื่นๆ
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)
 - 4.3.1 กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
 - 4.3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
 - 4.3.3 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด
 - 4.3.4 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ
 - 4.3.5 อื่นๆ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด ดังนี้

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกันกับ ตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวในตอนที่ 3)
- 1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวมาแล้วในตอนที่ 3)
- 1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 1.3.1 ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
 - 1.3.2 ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
 - 1.3.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้
 - 1.3.4 หนี้ภายนอกระบบของผู้กู้
 - 1.3.5 อาชีพหลักของผู้กู้
 - 1.3.6 รายได้ของครอบครัว
 - 1.3.7 ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ
 - 1.3.8 อื่นๆ
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เงินที่กู้มาได้
 - 2.2 เงินอื่นๆ
 - 2.3 สถานที่ และวัตถุดิบ
 - 2.4 เทคนิควิธีทำงาน
 - 2.5 กำลังทำงาน
 - 2.6 อื่นๆ
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 3.1 การทำกิจกรรมวิธี
 - 3.2 การหาตลาดที่ดี
 - 3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การวิเคราะห์ประเมิน
 - 3.6 กิจกรรมอื่นๆ
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่
 - 4.1.1 รายได้เป็นเงิน

- 4.1.2 ผู้ที่ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ
- 4.1.3 อื่นๆ
- 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 ผู้ที่ได้ขยายกิจการ
 - 4.2.2 ผู้ที่ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 4.2.3 อื่นๆ
- 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่
 - 4.3.1 ผู้ที่มีการพึ่งพาตนเอง
 - 4.3.2 ผู้ที่มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
 - 4.3.3 การกลับคืนถิ่นของประชาชน
 - 4.3.4 อื่นๆ

กล่าวโดยสรุป, ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้น มีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือรายได้เป็นเงิน ผู้ดูแลรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้น เงินที่ผู้ดูแลรายชำระคืนเป็นตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบเพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้ดูแลประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้ดูแลรายชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจัยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้ดูแลราย ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

5. ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่และตัวแปรที่ศึกษา

การทดลองวิธีการใหม่ หมายถึง การนำวิธีการปฏิบัติงาน (Process) แบบใหม่ๆ ไปใช้กับระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ดูแล และระบบการดำเนินกิจการของผู้ดูแลราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่ในหน่วยระบบ A คือหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ดูแล ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 5.1.1 การทำบัญชีแบบใหม่
- 5.1.2 การตลาดใหม่ให้กับธุรกิจ

- 4.1.2 ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ
- 4.1.3 อื่นๆ
- 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
 - 4.2.2 ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 4.2.3 อื่นๆ
- 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่
 - 4.3.1 ผู้กู้มีการพึ่งพาตนเอง
 - 4.3.2 ผู้กู้มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
 - 4.3.3 การกลับคืนถิ่นของประชาชน
 - 4.3.4 อื่นๆ

กล่าวโดยสรุป ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้น มีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น บัณฑิตนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือรายได้เป็นเงิน ผู้กู้แต่ละรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้น เงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดบัณฑิตนำเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบเพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นบัณฑิตนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้กู้ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

5. ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่และตัวแปรที่ศึกษา

การทดลองวิธีการใหม่ หมายถึง การนำวิธีการปฏิบัติงาน (Process) แบบใหม่ๆ ไปใช้กับระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 5.1 ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่ในหน่วยระบบ A คือหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 5.1.1 การทำบัญชีแบบใหม่
 - 5.1.2 การตลาดใหม่ให้กับธุรกิจ

5.1.3 การเชื่อมโยงตลาดระหว่างหมู่บ้าน

5.1.4 อื่นๆ

5.2 ตัวชี้วัดผลการทดลองวิธีการใหม่ในหน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

5.2.1 วิธีผสมอาหารไก่แบบใหม่

5.2.2 วิธีเลี้ยงปลาแบบใหม่

5.2.3 วิธีการหาตลาดที่ดี

5.2.4 อื่นๆ

6. ตัวชี้วัดการประเมินผลเทคนิควิธีและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดการประเมินผลเทคนิควิธีการดำเนินงาน หมายถึง การจัดกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเดียวกันให้คิดกระบวนการวิธีทำงาน (Work Procedure) ที่ดี ในแนวคิดเชิงระบบ เช่น หน่วยระบบในการทำอาชีพเกษตรที่ดีจะต้องประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตที่ดีนั้นจะต้องทำอย่างไร โดยทำการพิจารณาตัวแปรดังต่อไปนี้

1. การใช้ปัจจัยนำเข้าที่ดี ด้านคุณสมบัติและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการจัดทำ เช่น การปลูกมันจะต้องมีพันธุ์ของมันสำปะหลังที่ดีมีคุณภาพ และจะต้องมีการไถพรวนเพื่อเป็นการบำรุงดินเพื่อให้คุณภาพของมันสำปะหลัง ได้ผลผลิตที่ดี และถ้าเป็นอ้อยก็ต้องหาพันธุ์ของอ้อยที่ดีมีคุณภาพเพื่อผลผลิตที่จะออกมาดี
2. การมีกระบวนการที่ดี ได้แก่ การปลูกมันและอ้อยจะต้องมีการเตรียมดิน คือจะต้องมีการไถปรับหน้าดินให้หน้าดินได้ตากแดดและเพื่อให้ได้ทำการยกทรงในการปลูกมันและอ้อยอย่างได้ผลผลิตและก่อนที่จะทำการปลูกก็ต้องไถพรวนรองพื้นก่อนแล้วจึงทำการปลูกจึงจะได้ผลดี
3. การได้ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

1. ได้หัวมันที่โตและดก
2. ได้แป้งจากหัวมันที่มีเปอร์เซ็นต์
3. ขายได้ราคา มีน้ำหนัก

และในการได้ผลผลิตจากอ้อยก็เช่นเดียวกัน

1. ได้อ้อยที่ลำต้นโต
2. ได้ความหวาน
3. มีน้ำหนักมากและอ้อยแตกกอเยอะ

7. ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์

ข้อจำกัด เป็นข้อแถลงให้ผู้อ่านทราบว่า การทำสารนิพนธ์เรื่องนี้มีข้อจำกัดหรือมีความหมายไม่สมบูรณ์ในเรื่องหรือประเด็นอะไรบ้าง เหตุใดจึงไม่สามารถทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้

ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้แก่

1. รายงานเก็บได้ไม่ครบทุก บร.
2. ผู้กู้ไม่ให้ความร่วมมือ
3. ระยะเวลามีน้อย
4. หลักฐานการเงินไม่มี
5. ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ

8. การแจกแจงตัวแปรและลักษณะค่าของตัวแปร

ต่อไปนี้เป็นรายการตัวแปรที่จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการของการทำสารนิพนธ์ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ของเล่มสารนิพนธ์นี้ บรรดาตัวแปรที่ปรากฏในตอนนี ส่วนใหญ่ได้มาจากการนำเอาตัวแปรของตอนที่ 3 ถึงตอนที่ 8 มาแจกแจงและเรียบเรียงใหม่ และจะมีตัวแปรใหม่ๆ บางตัวเพิ่มขึ้น เพื่อตอบคำถามที่เพิ่มขึ้นของตอนที่ 9 พร้อมกันนี้จึง แสดงลักษณะของค่าของตัวแปร เพื่อความสะดวกแก่การเก็บข้อมูลและเขียนสรุปผล

วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บรรลุเป้าหมาย 5 ข้อเพียงใดอันได้แก่

1.1 การเกิดกองทุน

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1.การมีกองทุนหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - มีกองทุนอยู่แล้วก่อนแล้วก็กอง - มีกองทุนขึ้นมาใหม่จากเงินกองทุน 1 ล้าน - รวมเงิน 1 ล้านบาทสมทบกับกองทุนหนึ่งกองทุนใด
2.การมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน - มีบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนมาให้ความรู้ - อื่นๆ ใน บร.3
3.ทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความต้องการอยากให้เกิดกองทุนหมู่บ้าน - มีกองทุนหมู่บ้านสามารถพัฒนาอาชีพและรายได้ - อื่นๆ ใน บร.3

4.การมีวัตถุประสงค์ของกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการพัฒนาอาชีพ - มีการสร้างงาน - มีการสร้างรายได้ - มีสวัสดิภาพของสมาชิกกองทุน
5.แนวโน้มความเข้มแข็งและอยู่รอดของกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - มีผู้สนับสนุนให้เกิดกองทุน - มีสมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือสมัครเป็นสมาชิกกองทุน

ตารางต่อ

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
6.ยอดเงินในปัจจุบันของกองทุนหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - อื่นๆ ในรายงาน บร.2(ข้อ1-12) - จำนวนสมาชิกกองทุน - จำนวนเงินออมและเงินทุน - ยอดคงเหลือของกองทุน 1 ล้าน
อื่นๆ	

1.2 การมีระบบบริหารกองทุน

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1.คณะกรรมการบริหารกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - มีคณะกรรมการการบริหารกองทุน - จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุน - มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามระเบียบกองทุน
2.ระเบียบการบริหารกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - มีระเบียบการบริหารกองทุน - มีการร่วมกันสร้างตามระเบียบ
3.การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประชุมของคณะกรรมการ - มีการรับสมัครสมาชิก - มีการจัดทำบัญชีเป็นปัจจุบัน - มีการรับเงินฝาก - มีการระดมทุนเงินฝาก
4.การตัดสินใจ	

<p>5. มีการจัดสรรผลประโยชน์</p> <p>6. อื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีระเบียบการกู้และขอทุน - มีระเบียบการคิดดอกเบี้ย - จำนวนผู้กู้ที่ได้รับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่ไม่ได้รับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่มีความพอใจกับการเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่ไม่มีความพอใจกับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนยอดกองทุนสะสมจาก 1 ล้านบาท - จำนวนดอกเบี้ยที่ได้รับ - มีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างยุติธรรม
--	--

1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1. มีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีการปฏิบัติในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
3. มีความเข้าใจในเรื่องการพึ่งตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการบริหารกองทุน - มีการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการประกอบอาชีพของผู้กู้
4. มีการปฏิบัติในเรื่องการพึ่งตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการพึ่งตนเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการพึ่งตนเอง
5. มีความเข้าใจเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ในการบริหารกองทุน - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ในการประกอบอาชีพ
6. มีความเข้าใจเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

<p>6. มีการปฏิบัติในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>7. ตัวแปร อื่นๆ ในแบบ บร.1 (ข้อ5.6)</p>	<p>ถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น - มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารกองทุน - มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจการของผู้กู้ - อื่นๆ ในแบบ บร.1 (ข้อ5.6)
--	---

1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปร	นิยามของตัวแปร
<p>1. การกระตุ้นให้มีภูมิคุ้มกันระดับของกองทุนโดยรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการชี้แนะเรื่องกองทุนให้ประชาชนเข้าใจหลักการสำคัญที่ว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นของสมาชิกทุกคน มิใช่เงินที่รัฐบาลให้ยืม - มีความเข้าใจของสมาชิกกองทุนเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนว่าจะต้องช่วยกันรักษาเงินกองทุนด้วยตนเอง ถ้าผู้กู้ไม่ชำระคืนจะต้องจัดการกันเองให้ได้ มิใช่รอรัฐบาลจัดการ - สมาชิกเห็นโอกาสในการใช้กองทุนที่ถูกต้อง
<p>2. ภูมิคุ้มกันระดับกิจการของผู้กู้แต่ละคน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยไม่กู้หนี้จากแหล่งที่ดอกเบี้ยแพง - ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยใช้หลักการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี

3.ประเด็นอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในหารดำเนินการประกอบอาชีพโดยคำนึงถึงการบริโภคเองและมีตลาดที่แน่นอน
----------------	--

1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1.ศักยภาพเดิมของบริบทมีมากน้อยเท่าใด	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพของป่า - สภาพของดิน - สภาพของหนองน้ำ - จำนวนของประชากร - ถนน - ไฟฟ้า - ประปา - อื่นๆ ในรายงาน บร.1
2.การดำเนินงานเท่าที่ผ่านมามีศักยภาพในด้านต่างๆ	
2.1ทุนด้านการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเงินกองทุนในหมู่บ้าน - จำนวนกลุ่มต่างๆ และจำนวนเงิน
2.2ทุนด้านทรัพยากรทางกายภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนและลักษณะประชากร - การประกอบอาชีพ - สภาพของที่ดิน - อื่นๆ ในรายงาน บร.1
2.3ทุนทางด้านวัฒนธรรมประเพณี	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนวัด/มัสยิด/โบสถ์ - การใช้ภาษาพื้นบ้าน - มีโบราณสถาน – โบราณวัตถุ - อื่นๆ ในรายงาน บร.1 (ข้อ5)
2.4ทุนทางปัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - อื่นๆ ในรายงาน บร.1 (ข้อ5.7) - จำนวนโรงเรียนในหมู่บ้าน

ตาราง (ต่อ)

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
3.มีความเข้มแข็งในการทำกิจการของผู้กู้	
3.1 การเกษตร	- ในแบบ บร.4 ข้อ 5
3.2 ค้าขาย	- จำนวนผู้กู้ที่ดำเนินกิจการอย่างยั่งยืน
3.3 การบริการในชุมชน	
3.4 อุตสาหกรรมในครัวเรือน	
3.5 การลดรายจ่ายพัฒนาอาชีพ	
3.6 กิจการอื่นๆ	

วัตถุประสงค์ประการที่ 2

การทราบค่าปัจจัยด้านบวกและด้านลบและด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน 1.1 – 1.5 ข้างต้น

2.1 ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1.การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน	- มีใครบ้างมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนมีจำนวนมากน้อยเพียงใด
2.มีกองทุนเดิมในหมู่บ้าน	- จำนวนกองทุนเดิมในหมู่บ้าน - จำนวนเงินสะสมในหมู่บ้าน
3.มีกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน	- จำนวนกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน
4.อื่นๆ	

2.2 ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1. มีการไม่สนับสนุนในการจัดตั้งกองทุน	- จำนวนผู้ไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งกองทุน
2. มีความไม่พึงพอใจในการจัดตั้งกองทุน	- จำนวนผู้ที่ไม่พึงพอใจในการตัดสินใจ
3. ไม่มีเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยกลับเข้ากองทุน	- จำนวนผู้ที่ไม่ยอมส่งเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยกลับเข้ากองทุน
4. อื่นๆ	

วัตถุประสงค์ประการที่ 3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
1. มีเครือข่ายขององค์กรย่อยภายในชุมชน	- มีองค์กรผู้ประกอบการอาชีพเดียวกัน - มีองค์กรผู้ประกอบการอาชีพเสริมกัน - อื่นๆในแบบรายงาน บร.1 (ข้อ6.3)
2. มีองค์กรแหล่งความรู้ที่เสริมการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในชุมชน	- มีหน่วยองค์กรมาให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต - มีการจัดตั้งองค์กรแหล่งความรู้ในชุมชน
3. มีองค์กรภายนอกชุมชนที่เชื่อมโยงกับองค์กรภายในชุมชน	- มีการจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ - มีการจำหน่ายหนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลที่เชื่อมกับตำบลอื่นๆ
4. อื่นๆแบบรายงาน บร.8	

วัตถุประสงค์ที่ 4 การค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
ความเข้มแข็งของชุมชน 1. มีความสามัคคี 2. มีความซื่อสัตย์ 3. ยกย่องคนทำความดี 4. มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 5. มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม 6. มีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ 7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่น 8. มีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กร 9. มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก 10. มีการช่วยเหลือสตรี เด็ก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	- ลักษณะของค่าบนตัวแปร

4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนคติประชาชนในท้องถิ่นที่นักรับผิดชอบ

ตัวแปร	ลักษณะค่าของตัวแปร
ความเข้มแข็งของชุมชน	- สรุปประเด็นต่างๆ ตามทัศนคติของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นที่นักรับผิดชอบ ตามแบบรายงาน บร.7

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติครั้งนี้ผู้จัดทำได้ประกอบด้วยรายงานข้อมูลที่ได้ครอบคลุมความคิดทฤษฎี แบบซิปป์ โมเดล (CIPP MODEL) ซึ่งเป็นรายงานที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 2 และการรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการโดยที่จะใช้หลักการประเมินตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Evaluation) เป็นสำคัญ ดังนั้นสำหรับบัวชิวัดหรือตัวแปรที่ผู้จัดทำประเมินไม่สามารถตั้งเกณฑ์การตัดสินได้ว่า "ดี-เลว" ก็จะนำเสนอข้อมูลสภาพจริงเท่านั้น ส่วนตัวชิวัดใดที่สามารถตั้งเกณฑ์ตัดสินได้ค่าได้ ก็ จะแสดงเกณฑ์นั้นอย่างชัดเจนควบคู่ไปกับการนำเสนอข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน นั้น จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่างๆดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ จะทราบได้ว่า สภาพของพื้นดิน,ป่าไม้ สภาพของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและตัวบ่งชี้อื่นในหารรายงานในแบบรายงานต่างๆ

1.1.1 ความยากจนของประเทศในชุมชนและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ และลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจนของประเทศ โดยมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

1.1.2.1 จัดทำแผนงานพัฒนาและการส่งเสริม SMEs ในระดับหมู่บ้านและตำบลโดยจะต้องมีการศึกษาในการบริหารธุรกิจที่จะจัดทำอย่างเหมาะสมในสภาวะแวดล้อมและเศรษฐกิจของชุมชนนั้นต่อ

1.1.2.2 จะต้องมีการพัฒนาสำหรับศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางด้านการค้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.1.2.3 สนับสนุนช่วยเหลือในด้านความเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและชาวบ้านให้มีความร่วมมือที่ดีและแนะนำวิธีการบริหารจัดการจัดทำธุรกิจชุมชน

1.1.2.4 กระจายงบประมาณลงสู่ชนบทโดยผ่านทางโครงการกองทุนหมู่บ้าน
ธนาคารประชาชนและโครงการอื่นๆเพื่อให้ประชาชนได้มีเงินลงทุนในการประกอบอาชีพ

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีการส่งสินค้า
จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศมากซึ่งสินค้านี้มีราคาค่อนข้างแพงมาในประเทศและการส่งออก
ของประเทศไม่มากจึงทำให้เกิดสภาวะขาดดุลต่างประเทศทำให้เกิดการขาดดุลทางการค้ากับต่าง
ประเทศ ทำให้ประเทศประสบปัญหาในด้านเงินลงทุนและยังไม่สามารถแก้ไขได้

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน ในปัจจุบันประเทศไทยมีสภาวะแวดล้อมใน
ทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีนัก เนื่องจากว่าความเป็นอยู่ของประชาชนภายในประเทศไม่ดีมีการกู้หนี้ยืม
สินมาเพื่อดำเนินชีวิตและประเทศไทยของเราก็มีการยืมเงินจากต่างประเทศมากก่อให้เกิดหนี้ขึ้น
มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเมืองหรือสภาวะการส่งออกของสินค้าของไทยเป็นไปอย่างไม่ดีนัก เพราะเกิด
จากผลกระทบต่างๆทางสภาวะแวดล้อมที่ไม่ค่อยดีของประเทศไทย

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน เกิดจากประชาชนมีการกู้หนี้ยืม
เพื่อดำเนินชีวิตและมีความต้องการด้านต่างๆมีสิ่งล่อใจให้มีความต้องการเพิ่มมากขึ้นและค่าใช้จ่าย
ก็สูงขึ้นในชีวิตประจำวันเกิดจากเศรษฐกิจของประเทศไม่ดีจึงทำให้ประชาชนมีความเดือดร้อนและ
เป็นหนี้เพิ่มมากขึ้น

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

บริบทในระดับท้องถิ่นนั้นจะต้องดูจากสภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน สภาพของป่า
และหนองน้ำ สภาพดินทำกินของชาวบ้านจะทราบได้จาก แบบรายงาน 1. ที่ได้ศึกษามาตั้งแต่ต้น
แล้วตัวชี้วัดของท้องถิ่นได้แก่

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

ประวัติศาสตร์ของชุมชนบ้านโนนรัง ในสมัยก่อนหมู่บ้านโนนรังเป็นพื้นที่
เป็นป่าอยู่มากมาย เช่น ป่าแดง ป่าเต็ง และป่ารัง โดยเฉพาะป่ารังซึ่งอยู่
จำนวนมากจึงได้มีการตั้งชื่อหมู่บ้านว่า "บ้านโนนรัง" และมีชาวบ้านเข้ามา
จับจองที่อยู่เพียงแค่ 3 หลัง คือ แม่ใหญ่หนู พ่อใหญ่อ้วย แม่ใหญ่พุม แม่
ใหญ่สี่ เป็นคนที่เริ่มเข้ามาอยู่และเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ที่เป็นที่เคารพของคนใน
หมู่บ้าน

การตั้งถิ่นฐานของชาวบ้านโนนรังก็ตั้งแต่ พ.ศ. 2484 ประมาณ
60 ปีมาแล้วชาวบ้านพากันมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่เพราะเห็นว่าเป็นถิ่นที่มีความ
อุดมสมบูรณ์มีทั้งป่าไม้ และห้วยน้ำลำธาร ที่อาศัย ให้เกิดการ

สะดวกในการทำมาหากินของชาวบ้าน และต่อมาก็มีชาวบ้านมาอาศัย
เพิ่มมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

จากสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันแตกต่างจากในอดีตมาก
เพราะในปัจจุบันมีการคมนาคมที่สะดวกโดยมีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัย
เข้ามาใช้เพิ่มมากขึ้น มีการขยายโอกาสทางการศึกษามีการส่งเสริม
ด้านพัฒนาชีพ

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

ชาวบ้านส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป
รายได้ส่วนมากจะขึ้นอยู่กับการขายผลผลิตจากการเกษตร และภาวะ
เศรษฐกิจและปัจจุบันสภาวะทางเศรษฐกิจของหมู่บ้านไม่ค่อยดีนักเนื่อง
จากว่าชาวบ้านไม่มีรายได้และมีค่าใช้จ่ายเยอะเพราะชาวบ้านมีความ
ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม

ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโนนรังยังคงยึดถือขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมดั้งเดิม
ยังยึดถือหลักการดำรงชีวิตเหมือนสังคมไทย คือ สังคมเครือญาติอยู่กันอย่าง
อย่างน้อม ยังคงอนุรักษ์ยึดถือประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่นๆ

1.2.5.1 ลักษณะบางประการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เช่น ชาวบ้านมีหนี้
สินเนื่องจากเศรษฐกิจไม่ดีและการทำมาหากินของชาวบ้านก็ฝืด
เคือง และปัจจุบันประชาชนมีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพเพิ่มมาก
ขึ้น

1.2.5.2 วัฒนธรรมประเพณีของชาวบ้าน ก็จะเป็นไปตามประเพณี เช่น
สงกรานต์ ลอยกระทง ตักบาตรเทโวตอนช่วงออกพรรษาจะจัดเป็น
ประจำปี

1.2.5.3 ลักษณะที่เป็นศักยภาพด้านดี ซึ่งเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งให้
กับชุมชนและหมู่บ้านได้แก่ ความสามัคคี ความรักใคร่เอื้ออาทร
ต่อกันของชาวบ้าน มีแหล่งน้ำ แหล่งอาหารที่สมบูรณ์

- 1.2.5.4 ลักษณะที่เป็นการสื่อถึงความไม่เข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน
เช่น การขาดความสามัคคี การแตกแยกของครอบครัว ไม่มีอาชีพ
ทำมาหากิน เศรษฐกิจที่แย่ และโรคภัยไข้เจ็บในท้องถิ่น

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านโนนรัง มีจำนวนประชากร 522 คนส่วนใหญ่เป็น ชาย ร้อยละ 50.54 กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18-50 ปี

จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
- ชาย	272	52.11
- หญิง	250	47.89
2.อายุ		
1 วัน - 3 ปีเต็ม	37	7.08
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	29	5.55
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	65	12.45
12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	27	5.17
15 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	48	9.19
18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	284	54.40
50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	18	3.44
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	14	2.69

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

จุดเด่น มีน้ำใช้ในการอุปโภค - บริโภค และใช้สำหรับทำการเกษตร

จุดด้อย ในฤดูแล้งแหล่งน้ำตื้นเขินไม่เพียงพอสำหรับการอุปโภค - บริโภค ประกอบกับไม่มี
ในการกักเก็บน้ำ เพื่อใช้ในการเกษตร

จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ
1. บ่อน้ำตื้น	3	ตลอดปี
2. บ่อน้ำบาดาล	1	ตลอดปี
3. สระน้ำ	2	ตลอดปี
4. คลอง	2	ไม่ตลอดปี
5. ห้วย	2	ตลอดปี

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองโดยภาพรวมดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติจากการสัมมนาและเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านพบว่า กว่า 80% ของจำนวนประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกองทุนหมู่บ้าน
2. เงิน 1 ล้านบาท ใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านให้ชาวบ้านนำไปประกอบอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ความจำเป็นเร่งด่วน ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
3. คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้มาโดยวิธีที่ชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้าน จำนวน 15 คน และมีอัตราส่วนระหว่างหญิง-ชาย
4. อื่นๆ ที่เป็นปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A
 - 4.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 4.2 เงิน 1 ล้านบาทที่รัฐจัดสรรให้เป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน
 - 4.3 คณะกรรมการหมู่บ้านได้มาจากการคัดเลือกจากประชาชนในหมู่บ้าน
 - 4.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืนตามระยะเวลาที่กำหนด

4.5 ผู้สมัครขอกู้ต้องเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1.กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า

จุดเด่น ต้องเป็นสมาชิกอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

จุดด้อย ผู้กู้ไม่ดำเนินตามโครงการที่ขอกู้

2.กระบวนการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

จุดเด่น ง่ายต่อการตรวจสอบ

จุดด้อย ขาดความรู้ในการทำบัญชี

3.อื่นๆเกี่ยวกับกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. คัดเลือกผู้กู้ คือการคัดเลือกจากสมาชิก

2. แนะนำวิธีการทำธุรกิจ ได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ

3. การรับชำระหนี้ ชำระตามกำหนดเวลา

4. การทำบัญชี บัญชีรายรับ – รายจ่าย ของกองทุนหมู่บ้าน

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลโดยตรง พบว่า จำนวนผู้กู้มีจำนวนมาก

จุดเด่น ดอกเบี้ยต่ำ

จุดด้อย เงินไม่พอให้กู้

2. ผลกระทบโดยตรง พบว่า จำนวนทุนสะสมของกองทุน

จุดเด่น เป็นการส่งเสริมเงินออม

จุดด้อย เงินสะสมมีจำนวนน้อย

3. ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการของผู้กู้ทำไร่มั่นสำประหลัง และ ไร้อ้อย

จุดเด่น มีความชำนาญในการเพาะปลูกมันสำปะหลังและอ้อย การดูแลรักษาเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงและลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จุดด้อย เกิดภัยแล้งทางธรรมชาติทำให้ผลผลิตตกต่ำ

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า จำนวนเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมกองทุน

จุดเด่น มีเงินทุนในการประกอบอาชีพพัฒนาอาชีพให้มีความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จุดด้อย เงินที่กู้ได้ไม่เพียงพอในการลงทุนเพราะมีจำนวนน้อย

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

การทำการอย่างถูกวิธีของผู้ดูแลราย

จุดเด่น ผู้มีการเตรียมดินกำจัดวัชพืชและใช้พันธุ์ที่เหมาะสม

จุดด้อย เกษตรกรไม่สามารถควบคุมกลไกทางการตลาดได้

และไม่สามารถควบคุมภัยธรรมชาติได้ คือ ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

1. ผลโดยตรง จุดเด่น ผลผลิตดีได้หัวมันใหญ่น้ำหนักเยอะและ เปอร์เซ็นต์แป้งดีและอ้อย

2. ผลกระทบโดยตรง ราคาของพันธุ์อ้อยมีราคาค่อนข้างแพง และหายากเพราะว่าอ้อยตายเนื่องจากอ้อยไม่ทนภัยแล้งและ ราคาไม่คงที่ ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่แน่นอนและขาดเงิน ทุน

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพทำไร่อ้อยและมันสำปะหลัง ได้ดัง

นี้

1. พันธุ์อ้อยและพันธุ์มันสำปะหลัง
2. พื้นที่ในการเพาะปลูก
3. เงินทุน
4. รถไถ
5. ปุ๋ย ยากำจัดวัชพืช

กระบวนการที่ดีได้แก่

1. ไถเพื่อเตรียมดินและกำจัดวัชพืช
2. ยกร่องเพื่อปลูกอ้อย/มันสำปะหลัง
3. ดูแลรักษาใส่ปุ๋ยกำจัดวัชพืช
4. เก็บเกี่ยวผลผลิต

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสมได้แก่

1. หัวมันใหญ่/อ้อยมีลำต้นใหญ่
2. หัวมันมีเปอร์เซ็นต์แป้งดี/อ้อยมีความหวาน
3. ราคาดีมีการประกันราคาของผลิตของอ้อยและมันสำปะหลัง

4. ผลอื่นๆที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผลที่เกิดขึ้นจากการทำไร่อ้อย/มันสำปะหลัง

1. เป็นอาชีพหลักของชาวบ้านโนนรัง
2. สร้างรายได้ให้กับครอบครัว
3. ลดการอพยพย้ายถิ่นไปขายแรงงาน

5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

- 5.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ
 - 5.1.1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านโนนรัง เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนและมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วม
 - 5.1.2 ระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านโนนรัง จัดโครงสร้างองค์กรอย่างแจ่ม มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนมีการแบ่งหน้าที่ การทำงานอย่างเป็นระบบถูกต้อง
 - 5.1.3 การเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านโนนรัง เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอก
 - 5.1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านโนนรัง มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มทำนา กลุ่มแม่บ้าน และมีแนวโน้มในการจัดตั้งสหกรณ์ในชุมชนได้ ส่งเสริมให้ชาวบ้านหันมาใช้สินค้าที่ผลิตได้เองในประเทศ เช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

5.1.5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็ง คนในชุมชนของกองทุนหมู่บ้านโนนรัง มีความซื่อสัตย์ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เลืออาหารเพื่อแม่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

5.2.1 ปัจจัยด้านบวก พบดังนี้

1. ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อนจึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมตัวกันเป็นการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อน

2. ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในหารจัดตั้งกองทุน มีเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและเอกชนมาให้การสนับสนุน

5.2.2 ปัจจัยด้านลบ พบดังนี้

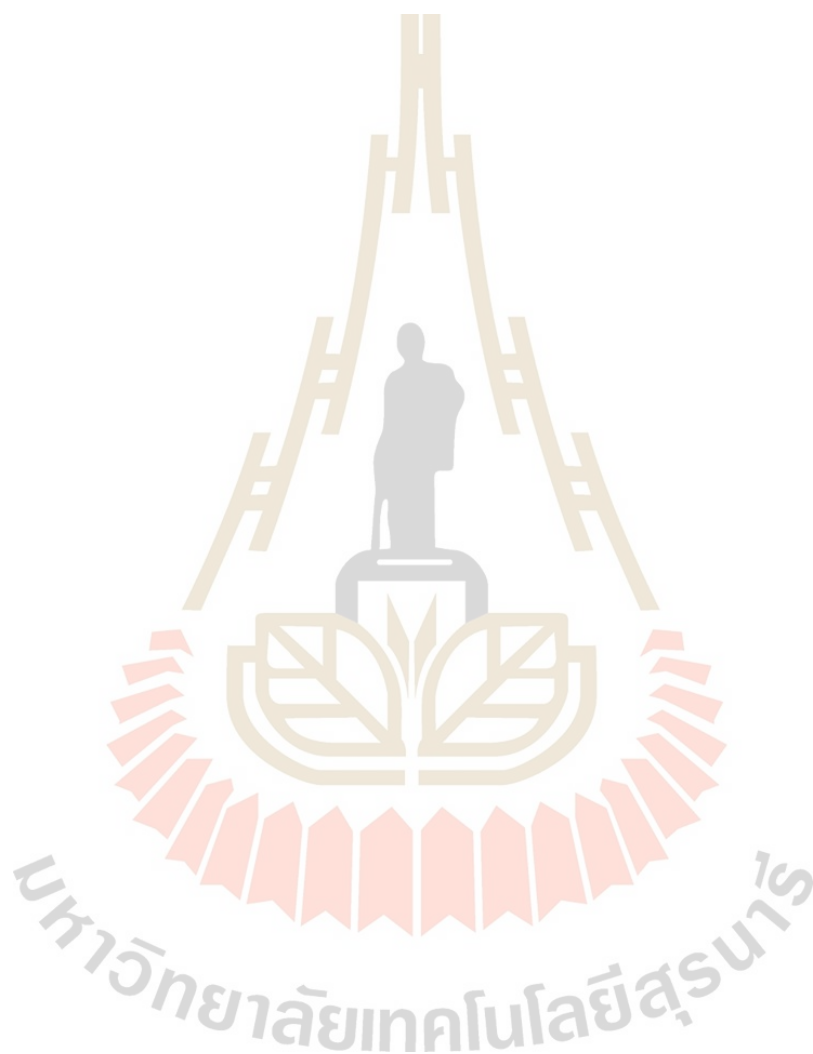
1. คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารแลนายทุนซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตต่อไปได้
2. จำนวนผู้กู้บางรายไม่พอใจในการอนุมัติเงินกู้ของคณะกรรมการ
3. คณะกรรมการการอนุมัติเงินกู้มีผู้ที่ไม่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้

5.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า มีหน่วยงานองค์กรต่างๆ เช่นพัฒนาชุมชนเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารและการจัดทำบัญชีเบื้องต้น

5.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

1. ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดว่า ความเข้มแข็งของชุมชน มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ ยกย่องคนทำความดี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม มีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่น มีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กร มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก มีการช่วยเหลือสตรี เด็ก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม มีแผนงานชุมชนโดยสมาชิก

2. ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับชาวบ้าน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุปอภิปรายผล

1.1 สรุป จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านโนนรัง

สรุปได้ดังนี้

ในการติดตามผลการประเมินโครงการหมู่บ้านโนนรังในเรื่องของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติผลปรากฏว่าชาวบ้านได้มีการกู้เงินเพื่อไปประกอบอาชีพเสียเป็นส่วนใหญ่และชาวบ้านก็ได้ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและกองทุนเงินล้านของหมู่บ้านจะประสบผลสำเร็จได้ก็จะต้องอาศัยหลักต่างๆ ดังนี้

1.1.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อให้ทราบกระบวนการในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหมู่บ้านโนนรัง หมู่ 5 ต.กฤษณา อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ว่าบรรลุเป้าหมายของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด ในด้านต่างๆ

- ด้านการหมุนเวียนการพัฒนาอาชีพหลักของชุมชน และการสร้างรายได้

- ประชาชนมีการพึ่งพาตนเองและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

- ด้านความเข้มแข็งของชุมชนด้านเศรษฐกิจและสังคม ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประชาชน

2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยทางด้านบวกด้านลบและการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานและผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นเมื่อพบแล้วจะให้แนวทางการแก้ไขได้ทันที่

3. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่เป้าหมายและเพื่อวัดมาตรฐานของความเข้มแข็งของชุมชน ว่าเป็นอย่างไเพื่อจะทำการพัฒนา

4. เพื่อให้กระบวนการจัดทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันกับภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ตำบล และระดับประเทศต่อไปเพื่อนำไปเป็นส่วนในแนวทางแก้ไขปัญหาของประเทศให้มีความเจริญและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

1.1.2 วิธีการดำเนินงาน

1. จะต้องมีการศึกษาวិธีการดำเนินงานและทำความเข้าใจในเรื่องของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆที่ทางหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. จะต้องศึกษาถึงสภาพของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไร และมีแนวทางพัฒนาด้านใดบ้างและจะมีแนวทางแก้ไขส่วนบกพร่องที่เกิดขึ้นได้อย่างไร
3. มีการใช้วิธีการวิเคราะห์แบบชีพพีโมเดลในการวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้มีการศึกษาการประเมินโครงการของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสพผลสำเร็จเพราะมีส่วนช่วยเหลือในข้อของการกำหนดตัวบ่งชี้วัดและการตัดสินใจที่สอดคล้องกันเพื่อวิเคราะห์ในการประเมินโครงการ
4. จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆในหมู่บ้านที่ได้ลงไปศึกษาโดยอาศัยในรูปแบบของรายงานต่างๆ ดังนี้

แบบ บร.1 เก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้านได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มีการจัดเก็บไว้แล้ว เรียกว่าข้อมูลมือสอง ศึกษาได้จาก กชช 2 ค. จปฐ. เอกสารบรรยายหมู่บ้าน และแผนที่ของหมู่บ้านและจัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากชาวบ้าน

แบบ บร.2 เก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ได้จากการกำหนดเป้าหมาย สัมภาษณ์สมาชิกในหมู่บ้านและชุมชนเมือง 50% ของครัวเรือนในชุมชนหรือหมู่บ้าน

แบบ บร.3 รายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ชาวบ้านมีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และสัมภาษณ์และมีการสรุปและตรวจความถูกต้องอย่างละเอียด

แบบ บร.4 รายงานการปฏิบัติงานรายเดือน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยได้จากเอกสารของกองทุนและการสัมภาษณ์ผลการดำเนินงาน

แบบ บร.5 รายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจะต้องมีการจัดทำงานเป็นแบบรวมทุกหมู่บ้านในตำบลเข้าร่วมประชาคม จัดการร่วมประชาคมโดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้เข้าร่วมในเรื่องของการจัดการจัดการบริหารเงินกองทุนว่าเป็นอย่างไร

แบบ บร.6 รายงานผลการจัดเวทีของกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยจัดผู้มีกลุ่มอาชีพเดียวกันในหมู่บ้านมาเสวนาหารื้อกันในการจัดทำอาชีพในครัวเรือนและการที่จะพัฒนาอาชีพของสมาชิกในหมู่บ้านต่างๆ ให้ประสพผลสำเร็จ

แบบ บร.7 รายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งทางชุมชนในทัศนคติของประชาชนโดยได้มาจากการจัดกลุ่มสัมภาษณ์

แบบ บร.8 จัดทำโครงสร้างเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นการจัดการทำแผนธุรกิจของกลุ่มตำบล

แบบ บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์จากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

แบบ บร.10 แบบสรุปการประชุมหมู่บ้านในการจัดสัมมนาในระดับหมู่บ้านโดยมีคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้ามีส่วนร่วมสัมมนา

แบบ บร.11 ศึกษาเจาะรายกรณี เป็นรายบุคคลส่งเป็นระยะๆผลที่สมาชิกดำเนินการอย่างไรในการประกอบอาชีพที่ได้กู้เงินไปดำเนินการมีวิธีการอย่างไรและเป็นผลอย่างไรเป็นรายเดือน

แบบ บร.12 วิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน ใช้กระบวนการ AIC ในการวิเคราะห์ในระดับหมู่บ้านประชุมชี้แจงคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยมีผู้เกี่ยวข้องพัฒนากรประจำตำบล คณะกรรมการฝ่ายต่างๆและบัณฑิต และสรุปผล

5. ประมวลวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามประเด็นโดยใช้วัตถุประสงค์และประมวลเทคนิคในการจัดทำธุรกิจในแต่ละขั้นว่าเป็นอย่างไร และที่ได้ดำเนินการไปนั้นมีผลอย่างไร สรุปเมื่อมีการจัดการธุรกิจนั้นๆสำเร็จแล้ว เพื่อเสนอต่อไปในการดำเนินการรายงาน

1.1.1 ผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองโดยภาพรวมดังนี้

1. ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติจากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านพบว่า กว่า 80% ของจำนวนประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกองทุนหมู่บ้าน
2. เงิน 1 ล้านบาท ใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านให้ชาวบ้านนำไปประกอบอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ความจำเป็นเร่งด่วน ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

3. คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้มาโดยวิธีที่ชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้าน จำนวน 15 คน และมีอัตราส่วนระหว่างหญิง-ชาย
 4. อื่นๆ ที่เป็นปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A
 - 4.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 4.2 เงิน 1 ล้านบาทที่รัฐจัดสรรให้เป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน
 - 4.3 คณะกรรมการหมู่บ้านได้มาจากการคัดเลือกจากประชาชนในหมู่บ้าน
 - 4.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืนตามระยะเวลาที่กำหนด
 - 4.5 ผู้สมัครขอกู้ต้องเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- 1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A
- 1.กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า
 - จุดเด่น ต้องเป็นสมาชิกอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน
 - จุดด้อย ผู้กู้ไม่ดำเนินตามโครงการที่ขอกู้
 - 2.กระบวนการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน
 - จุดเด่น ง่ายต่อการตรวจสอบ
 - จุดด้อย ขาดความรู้ในการทำบัญชี
 - 3.อื่นๆเกี่ยวกับกระบวนการของหน่วยระบบ A
 1. คัดเลือกผู้กู้ คือการคัดเลือกจากสมาชิก
 2. แนะนำวิธีการทำธุรกิจ ได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ
 3. การรับชำระหนี้ ชำระตามกำหนดเวลา
 4. การทำบัญชี บัญชีรายรับ – รายจ่าย ของกองทุนหมู่บ้าน
- 1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ .
1. ผลโดยตรง พบว่า จำนวนผู้กู้มีจำนวนมาก
 - จุดเด่น ดอกเบี้ยต่ำ
 - จุดด้อย เงินไม่พอให้กู้
 2. ผลกระทบโดยตรง พบว่า จำนวนทุนสะสมของกองทุน
 - จุดเด่น เป็นการส่งเสริมเงินออม
 - จุดด้อย เงินสะสมมีจำนวนน้อย

3. ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

- 2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการของผู้กู้ทำไ้มั่นคงสำประหลังและไร้ข้อย

จุดเด่น มีความชำนาญในการเพาะปลูกมันสำปะหลังและอ้อย การดูแลรักษาเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงและลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จุดด้อย เกิดภัยแล้งทางธรรมชาติทำให้ผลผลิตตกต่ำ

- 2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า จำนวนเงินที่ได้มาจากการกู้กองทุน

จุดเด่น มีเงินทุนในการประกอบอาชีพพัฒนาอาชีพให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จุดด้อย เงินที่กู้ได้ไม่เพียงพอในการลงทุนเพราะมีจำนวนน้อย

- 2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

การทำการอย่างถูกวิธีของผู้กู้แต่ละราย

จุดเด่น ผู้กู้มีการเตรียมดินกำจัดวัชพืชและใช้พันธุ์ที่เหมาะสม

จุดด้อย เกษตรกรไม่สามารถควบคุมกลไกทางการตลาดได้

และไม่สามารถควบคุมภัยธรรมชาติได้ คือ ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล

- 2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

1. ผลโดยตรง จุดเด่น ผลผลิตดีได้หัวมันใหญ่ น้ำหนักเยอะและเปอร์เซ็นต์แป้งดีและอ้อย

2. ผลกระทบโดยตรง ราคาของพันธุ์อ้อยมีราคาค่อนข้างแพงและหายากเพราะว่าอ้อยตายเนื่องจากอ้อยไม่ทนภัยแล้งและ

ราคาไม่คงที่ ทำให้ประชาชนมีรายได้อันไม่แน่นอนและขาดเงิน
ทุน

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพทำไร่อ้อยและมันสำปะหลัง ได้ดัง
นี้

ปัจจัยนำเข้า

1. พันธุ์อ้อยและพันธุ์มันสำปะหลัง
2. พื้นที่ในการเพาะปลูก
3. เงินทุน
4. รถไถ
5. ปุ๋ย ยากำจัดวัชพืช

กระบวนการที่ดีได้แก่

1. ไถเพื่อเตรียมดินและกำจัดวัชพืช
2. ขนทรายเพื่อปลูกอ้อย/มันสำปะหลัง
3. ดูแลรักษาใส่ปุ๋ยกำจัดวัชพืช
4. เก็บเกี่ยวผลผลิต

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสมได้แก่

1. หัวมันใหญ่/อ้อยมีลำต้นใหญ่
2. หัวมันมีเปอร์เซ็นต์แป้งดี/อ้อยมีความหวาน
3. ราคาดีมีการประกันราคาของผลิตของอ้อยและมันสำปะหลัง

1.2 อภิปรายผล

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านโนนรัง

1. การเกิดกองทุนหมู่บ้านโนนรังเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน และมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การมีระบบบริหารกองทุนหมู่บ้านโนนรังได้จัดโครงสร้างอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้อง
3. การมีการเรียนรู้เพื่อพึ่งพาตนเองกองทุนหมู่บ้านโนนรัง เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ก็ยังไม่ถึงขั้นพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกเข้ามาช่วยเหลืออยู่

4. การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมคนในหมู่บ้านโนนรัง ได้มีการร่วมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงหมู และกลุ่มทอเสื่อ
 5. การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านโนนรัง มีความซื่อสัตย์ มีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ มีความรักใคร่ปรองดองกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือพึ่งพารองรับซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี
2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ
- 2.1 ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อนจึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก
 - 2.2 ปัจจัยทางด้านลบ

คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุนซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น
3. การเกิดองค์ความรู้หรือขยายการเรียนรู้
- เกิดจากการปฏิบัติงานภาคสนามผู้วิจัยได้สร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน ได้แก่ กลุ่มสมาชิกผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงหมู องค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน
4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

คนในชุมชนหมู่บ้านโนนรังรู้หน้าที่ของตนเอง กระบวนการสื่อสารหรือความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล การอยู่ในชุมชนอย่างมีสันติ ซึ่งเป็นการปฏิบัติของคนในชุมชน
 5. ผลโดยตรงและผลกระทบบ้าง ๆ คือ
 - 5.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งสมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินการสามารถก่อให้เกิดรายได้และสามารถนำเงินมาส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและเงินดอกเบี้ยทำให้กองทุนเติบโตขึ้น
 - 5.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) สมาชิกผู้กู้เงินไปดำเนินการโครงการสามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินได้และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าแต่ก่อน
 - 5.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) วิถีชีวิตคนในชุมชนหมู่บ้านโนนรังเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ก่อให้เกิดสันติสุขในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านโนนรัง ผู้เขียนได้พบประเด็นบางอย่างที่ต้องมีข้อเสนอแนะของการบริหารกองทุน คือ กองทุนจะต้องมีการแจกแจงเกี่ยวกับเรื่องของความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนมากกว่านี้เพราะชาวบ้านต่างก็ไม่ค่อยมีความรู้มากนักเกี่ยวกับเรื่องของกองทุนและระเบียบต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน
- 2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารกองทุนได้แลเห็นข้อแก้ไข คือ การบริหารทางด้านบัญชีเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายของกองทุนไม่ค่อยจะมีระบบระเบียบเท่าใดนักส่วนราชการควรมีการจัดอบรมในทางด้านบัญชีมากกว่านี้แก่ผู้บริหารของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพของคนในชุมชนควรมีการพัฒนาทางด้านฝีมือและแนวความคิดของแต่ละหมู่บ้านน่าจะมีหน่วยงานมาทำการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องฟู้ดอาชีพให้มีการพัฒนามากกว่านี้จะเป็นการดี
- 2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการค้นคว้าต่อไปควรที่จะค้นคว้าและวิจัยต่อไปเกี่ยวกับเรื่องของการประเมินโครงการว่าจะเป็นอย่างไรต่อไปจะได้ผลมากขึ้นแค่ไหนและนโยบายของกองทุนหมู่บ้านโนนรังนั้นเป็นอย่างไรประสบผลสำเร็จหรือไม่และเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือการดำเนินงาน
สำหรับคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับ
จังหวัดและอำเภอ เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- .2544 คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- .2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่ง
ชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. สำนักเลขาธิการนายกรัฐ
มนตรี,
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุดม จำรัสพันธ์ และคณะ. 2544 ชุติวิชาประเมินเพื่อการพัฒนา.
สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ,
สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ศาสตราจารย์ ดร.เจลิยว บุรีภักดี และคณะ. 2544 ชุติวิชาสารนิพนธ์. สำนักมาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐาน
อุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.